

## Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetim Becerilerinin İncelenmesi

Uğur TÖSTEN<sup>1</sup>, Mehmet Fatih KARACABEY<sup>2</sup>

**Öz:** Bu çalışmada sınıfında geçici koruma altında öğrencisi bulunan ilkököl öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinin çeşitli değişkenlerle incelenmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma, karma yöntem desenlerinden açıklayıcı sıralı desen kullanılarak gerçekleştirilmiş; nicel bölümde tarama modeli, nitel bölümde ise ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmanın nicel kısmında tabakalı örnekleme yoluyla Şanlıurfa merkez ilçelerinde görev yapan 400 ilkököl öğretmeni, nitel kısmında ise çalışma grubunu bu okullardan seçilmiş 18 katılımcı öğretmen oluşturmaktadır. Nicel kısımda Sınıf Yönetim Becerileri ölçeği, nitel kısımda Görüşme Formu kullanılmıştır. Çalışmanın nicel kısmında sınıf yönetim becerilerinin çok yüksek düzeyde olduğu; branş, görev yaptıkları ilçeler, sınıflarındaki GKA öğrenci sayılarının sınıf yönetimi becerileri üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığını, fakat yaş ve önceki yıllarda GKA öğrencilerinin olup olmamasının sınıf yönetim becerilerinde anlamlı bir farklılık oluşturduğunu göstermiştir. Nitel kısımda öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerinin farklı boyutlarında tek bir yöntem ve tekniğe bağlı kalmadıklarını, becerilerin uygulanmasında engellerle karşı karşıya kaldıkları ve farklı çözüm yolları ortaya koyduklarını belirtmişlerdir.

**Anahtar Sözcükler:** Geçici Koruma, Sınıf Yönetim Becerileri, İlkokul

### Examination of Classroom Management Skills of Primary School Teachers with Students Under Temporary Protection in The Class

**Abstract:** In this study, the aim is to examine the classroom management skills of primary school teachers who have students under temporary protection in their classrooms, in relation to various variables, and to explore their perspectives on classroom management. The research was conducted using an explanatory sequential design, one of the mixed method approaches. In the quantitative phase, the screening model was employed, while criterion sampling was utilized in the qualitative phase. In the quantitative part of the study, 400 primary school teachers working in the central districts of Şanlıurfa through stratified sampling, and in the qualitative part, the study group consists of 18 participant teachers selected from these schools. Classroom Management Skills scale was used in the quantitative part and Interview Form was used in the qualitative part. In the quantitative part of the study, it was shown that classroom management skills were at a very high level; the branch, the districts where they worked, the number of UTP students in their classes did not make a significant difference on classroom management skills, but age and whether they had UTP students in previous years made a significant difference in classroom management skills. In the qualitative part, teachers stated that they did not stick to a single method and technique in different dimensions of classroom management skills and that they faced obstacles in the implementation of skills and put different solutions.

**Keywords:** Temporary Protection, Classroom Management Skills, Primary School

Geliş Tarihi: 22.03.2024

Kabul Tarihi: 12.06.2025

Makale Türü: Araştırma Makalesi

<sup>1</sup> Millî Eğitim Bakanlığı, Şanlıurfa, Türkiye, e-posta: [ugur.tosten@outlook.com](mailto:ugur.tosten@outlook.com), ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5374-1894>

<sup>2</sup> Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Şanlıurfa, Türkiye, e-posta: [mkaracabey@harran.edu.tr](mailto:mkaracabey@harran.edu.tr), ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1874-8733>

#### Atıf için/ To cite:

Tösten, U., & Karacabey, M. F. (2025). Sınıfında geçici koruma altında öğrencisi bulunan ilkököl öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinin incelenmesi. *Yaşadıkça Eğitim*, 39(3), 529–549. <https://doi.org/10.33308/26674874.2025393760>

2010 yılının sonunda Afrika'nın kuzeyinde başlayan Arap Baharı ile artan şiddet olayları etkisini Suriye' de de göstermeye başladı. Olaylarının etkisiyle Türkiye sınırına doğru hareket etmeye başlayan insanlar açık kapı politikasıyla Türkiye' ye doğru göç hareketini arttırdı. 10 yılı aşkın süredir devam eden iç savaşla ülkelerinden ayrılmak durumunda kalan insanların büyük bölümü Türkiye'ye yerleşmişti. Resmi kayıtlara göre dünya genelinde bulunan 5,339,931 geçici koruma altındaki Suriyeli bireyin 3,426,719'u Türkiye de bulunmaktadır (The UN Refugee agency, 2023). Bu insanların bazıları güvenli bölgelerde kalırken büyük çoğunluğuyorsa kendileri için uygun olan şehirlere yerleşmeye tercih etmiştir (Yıldırım ve diğerleri, 2022). Türkiye'ye göç eden Suriyeliler farklı şehirlere yayılım gerçekleştirmişlerdir. Bu yayılda göç eden Suriyeli nüfusuna en fazla sahip olan şehirler sırasıyla İstanbul, Gaziantep, Hatay, Şanlıurfa, Adana, Mersin, Bursa, İzmir, Konya ve Kilis illeridir. Mevcut 3,4 milyon mülteciden 2,7 milyona yakını bu 10 şehirde yaşamaktadır (Göç İdaresi Başkanlığı, 2023).

2011 yılından beridir Suriye sınırından gelen insanlara karşı kapılarını açık tutan Türkiye, bu durumu güvenlik sorunu olarak değil insani bir problem olarak belirlemiş ve bu yönde adımlar atmıştır. Dünya üzerinde en fazla geçici koruma altındaki bireye sahip ülke olan Türkiye bakımından göçlerin gerçekleşmeye başlamasından sonra sorun farklı aşamalara geçmiş ve göç üzerine yasa ve kanunlar ile bu alandaki eksiklikler doldurularak çalışmalar gerçekleştirilmiştir. İlk etapta gelen kişilerin kısa süre içerisinde dönecekleri varsayımıyla "misafir" olarak tanımlanmış, sonrasında sayılarının hızla artması üzerine çözüm olarak, ilk kez Ortadoğu üzerinden gelen sığınmacılara geçici koruma kapsamında statü verilmiştir. (Dillioğlu, 2015).

Geçici koruma altındaki Suriyelilerin Türkiye' ye gerçekleştirdikleri göç sonrası sınıra yakın bölgelerdeki kamplara yerleştirilmeleri sonucunda temel ihtiyaçlarının acil bir şekilde karşılanması ile başlayan süreç belli bir süre devam etmiştir. Çocuklara yönelik mağduriyetleri gidermek adına eğitim çalışmalarına girilmiştir (Yılmaz, 2021). Süreç içerisinde gerekli yasal düzenlemeler yapılarak gelen bireylerin eğitim, sağlık, barınma, gıda ve iş alanlarında olmak üzere pek çok konuda yardım almaları sağlanmıştır. Kamp dışında yaşayan Suriyelilerin sayısının giderek artması üzerine, 2013 yılı itibariyle bu kişilerin eğitime yönelik Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurulu gibi kurumlar bu konuda çeşitli adımlar atmıştır. MEB ilk olarak 26 Nisan 2013 tarihinde yayınladığı genelge ile sorunları tespit etmiştir (Yürür ve diğerleri, 2016). MEB ikinci olarak 26 Eylül 2013 tarihinde "Ülkemizde Geçici Koruma Altında Bulunan Suriye Vatandaşlarına Yönelik Eğitim Öğretim Hizmetleri" genelgesiyle ülke içerisindeki Suriyeli öğrencilerin eğitimlerine yönelik bir planlama sunmuştur.

Türkiye' de bulunan geçici koruma altındaki Suriyelilerin yaş ve cinsiyet dağılımında erkek nüfusunun kadın nüfusundan yüksek olduğu görülmektedir (GİB, 2023). Türkiye'ye göç etmiş ve burada doğmuş olan çocuklarla birlikte Türkiye' de 2022 itibariyle 0-18 yaş aralığında 1,8 milyon çocuk bulunmaktadır. Bunların içerisinde Mülteciler Derneği'nin Göç İdaresi'nden 24 Mart 2022 tarihinde edinmiş olduğu bilgiye göre Türkiye' de 5-18 yaş aralığında 1.283.084 Suriyeli çocuk bulunmaktadır (Mülteciler Derneği, 2023). Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) İzleme ve Değerlendirme Raporu'na (2021) göre Türkiye' de bulunan 5-17 yaş aralığındaki bütün yabancı uyruklu öğrencilerin sayısı öğretim kademelerine göre ayrıldığında toplam 928.485 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrenciler arasında geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilerin sayısı 731,713'tür. Eğitim öğretimde kayıtlı toplam 731 bin çocuğun kademelere ayrıldığında okul öncesinde kayıtlı öğrenci sayısı 37,171, ilkokulda 313,141, ortaokulda 272,701 ve lisede 121,008'dir. Bu veriler, geçici koruma altındaki çocukların Türk eğitim sistemine entegrasyon seviyesini gösterirken, eğitimin birey ve toplum açısından taşıdığı önemin daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Eğitim, insanlığın ortaya çıkmasıyla birlikte, ilk çağlarda insanların bir yandan hayatını sürdürdüğü diğer taraftan bilgi edinerek onu çevresine aktararak günümüze kadar getirdiği bir süreç olmuştur (Güneş, 2007). Günümüzde ise bu süreç, özellikle okul merkezli ve planlı bir şekilde yürütülmektedir. Okullarda eğitim ve öğretim süreci planlı ve programlı bir şekilde tasarlanmakta ve örgün eğitim adı altında yapılmaktadır (Colley ve diğerleri, 2002). Özellikle farklı kültürel ve dilsel geçmişe sahip öğrencilerin bulunduğu sınıflarda, bu sürecin etkin yürütülmesi öğretmenin pedagojik becerileri, sınıf yönetimi yeterliliği ve iletişim becerileriyle doğrudan ilişkilidir. Bu amaç ve davranışlara ulaşmada önemli görevlerden biri de öğretmene düşmektedir. Öğretmenler günümüz dünyasında bilgi aktarımı ve bireylerin hayata hazırlanması sürecinde önemli bir role

sahiptir. Öğretmen farklı düşüncelere saygılı olan, mantıklı davranan, farklı grupların etkisi altında kalmayan, demokrasiye bağlı olan, hayatın içerisinde aktif olarak yer alan, doğayı seven en önemlisi öğrenciyi seven ve ona güvenendir. Öğretmen psikolojik olarak sınıf ortamının mimarıdır (Aydın, 2008). Bütün bunların yanında öğretmenlerin sahip olduğu en önemli özelliklerinden biri yönetme becerisidir. Yönetmek, önceden belirlenmiş olan hedeflere ulaşmak amacıyla başta insanlar olmak üzere farklı kaynaklardan verim alabilecek şekilde kararlar alıp bunları uygulayabilme sürecidir. Yönetim kavramını oluşturan birbiriyle ilişkili farklı süreçlerden oluşur. Bu süreçleri uygulamaya koyacak kişiler bunları bütüncül bir bakış açısıyla ele alıp buna göre gerçekleştirmek durumunda olmalıdır. Bu süreçler; karar verme, planlama, örgütlenme, yöneltme, eş güdümlenme, iletişim, güdüleme ve denetlemeden oluşmaktadır (Yılmaz, 2008).

Velilerin de eğitime bakış açılarının Türkiye'deki eğitim kültürüyle ne kadar örtüşüp örtüşmediği bilinmemektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin sınıf yönetim becerileri, içinde bulunduğu sınıfın özelliklerine göre de farklı şekillerde kendisini gösterebilmektedir. Bu bakımdan eğitimde daha önce bu denli farklı kültürden çocukların eğitim ve öğretime katılmamış olması, okullarda çok kültürlü öğrenci profillerinin oluşmasına sebep olmuştur. Bu durum öğretmenleri sınıf yönetiminde alışkın olmadıkları bir ortam ile karşı karşıya bırakmıştır. Bu sebeple bu araştırmada, sınıfında geçici koruma altında öğrencisi bulunan ilkököl öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerini çeşitli değişkenlerle belirlemek ve öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1- Sınıfında geçici koruma altında öğrencisi bulunan ilkököl öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ne düzeydedir?

2- Sınıfında geçici koruma altında öğrencisi bulunan ilkököl öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinde;

- a. Yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık oluşturmakta mıdır?
- b. Branş açısından anlamlı bir farklılık oluşturmakta mıdır?
- c. Sınıflarında bulunan GKA öğrenci sayıları bakımından anlamlı bir farklılık oluşturmakta mıdır?
- d. Önceki yıllarda GKA öğrencisi olup olmaması anlamlı bir farklılık oluşturmakta mıdır?

3- Öğretmenlerin;

- a. Alan hakimiyeti
- b. Amaçlı davranış gösterme
- c. Sınıf içi liderlik
- d. Planlama
- e. İletişim
- f. Davranış Yönetimi
- g. Etkinlik Yönetimi
- h. Zaman Yönetimi
- i. Değerlendirme boyutlarına dair görüşleri nelerdir?

### Yöntem

Araştırmada, karma yöntem desenlerinden açıklayıcı sıralı desen kullanılmıştır. Açıklayıcı sıralı karma desen, araştırmacının ilk aşamada nicel verileri topladığı, verileri analiz ederek devam eden süreçte bulgulara uygun olarak ikinci aşama olan nitel kısmı planlamak için kullanılan iki aşamalı bir süreci içermektedir (Creswell & Creswell, 2021). Bu sebeple ilk olarak Baloğlu (1998) tarafından geliştirilen, Ağaoğlu (2004) tarafından uyarlanan ve 64 maddeden oluşan "Sınıf Yönetimi Becerisini Değerlendirme Ölçeği" ile nicel veriler toplanılmış ve bu ölçeğin boyutlarına bağlı olarak nitel araştırma soruları oluşturulmuştur. Nicel

araştırma verilerinin yetersiz kaldığı yerde nitel araştırma yöntemi destekleyici amaçla kullanılmıştır.

### Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın nicel boyutunda araştırma evrenini; Şanlıurfa İl Milli Eğitimden alınan veriler 2022-2023 eğitim öğretim döneminde Şanlıurfa ili merkez ilçelerinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olan ilkokullarda görev yapmakta olan 4412 ilkokul öğretmeni oluşturmaktadır. İlçelerde bütün ilkokul öğretmenlerine ulaşmanın zaman ve maliyet açısından mümkün olmamasından, örneklem alma yoluna gidilerek, veriler 27 okulda çalışan 400 öğretmenden toplanmıştır. Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

**Tablo 1.** *Araştırmanın Örneklemi*

|                                   | Grup            | Frekans (n) | Yüzde (%) |
|-----------------------------------|-----------------|-------------|-----------|
| Cinsiyet                          | Kadın           | 228         | 57        |
|                                   | Erkek           | 172         | 43        |
| Yaş                               | 20-30           | 215         | 53.75     |
|                                   | 31-40           | 120         | 30        |
|                                   | 41-üzeri        | 65          | 16.25     |
| Mesleki Deneyim                   | 1-10            | 290         | 72.5      |
|                                   | 11-20           | 62          | 15.5      |
|                                   | 21-üzeri        | 48          | 12        |
| Eğitim Düzeyi                     | Lisans          | 382         | 95.5      |
|                                   | Lisansüstü      | 18          | 4.5       |
| Okulun İlçesi                     | Eyyübiye        | 140         | 35        |
|                                   | Haliliye        | 185         | 46.25     |
|                                   | Karaköprü       | 75          | 18.75     |
| Branş                             | Sınıf Öğretmeni | 366         | 91.5      |
|                                   | Diğer           | 34          | 8.5       |
| Okutulan Sınıf                    | 1               | 102         | 27.9      |
|                                   | 2               | 87          | 23.7      |
|                                   | 3               | 107         | 29.2      |
|                                   | 4               | 70          | 19.2      |
| Sınıfında Suriyeli Öğrenci Sayısı | 1-10            | 181         | 49.5      |
|                                   | 11-20           | 153         | 41.8      |
|                                   | 21-üzeri        | 32          | 8.7       |

Araştırmanın nitel boyutunda ise olasılığa dayalı olmayan (amaca yönelik) örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme; araştırmada gözlemi gerçekleştiren bireylerin belirli özelliklere sahip kişi, olay, nesne veya durumlardan hareketle birimlerini oluşturulabilir. Bu örneklem şeklinde belirlenmiş olan kriterleri karşılayan birimler örnekleme alınır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2020). Araştırmanın nitel boyutunda yer alan katılımcılar, nicel verilerin analizinden sonra gönüllülük esasına göre belirlenmiştir. Bu kapsamda, sınıfında geçici koruma altında öğrenci bulunan ve sınıf yönetim becerileri ölçeğinden düşük puan alan 18 öğretmen çalışmaya dahil edilmiştir. Katılımcı öğretmenlerin isimleri yerine K<sub>1</sub>’den K<sub>18</sub>’e kadar kodlar kullanılmıştır. Örneklem grubuna ilişkin demografik bilgiler Tablo 2’de gösterilmiştir.

**Tablo 2.** *Nitel Örneklem Grubuna İlişkin Demografik Bilgiler*

| Değişken                             | Grup      | Frekans (f) | Yüzde (%) |
|--------------------------------------|-----------|-------------|-----------|
| Cinsiyet                             | Kadın     | 10          | 55.5      |
|                                      | Erkek     | 8           | 44.5      |
| Yaş                                  | 20-30     | 7           | 39        |
|                                      | 31-40     | 10          | 55        |
|                                      | 41- üzeri | 1           | 6         |
| Mesleki deneyim                      | 1-10      | 15          | 83        |
|                                      | 11-20     | 2           | 11        |
|                                      | 21- üzeri | 1           | 6         |
| Sınıfında Suriyeli öğrenci sayısı    | 1-10      | 7           | 41        |
|                                      | 11-20     | 10          | 59        |
| Önceleri GAK Öğrencisi olup olmaması | Evet      | 10          | 55        |

### Veri Toplama Araçları

Araştırma karma yöntem çalışması olduğundan dolayı nicel ve nitel bölümler için farklı veri toplama araçları kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutundaki ölçek sınıf yönetimi kapsamında 9 boyut ve 4'lü likert tipinde 64 sorudan oluşmaktadır. Bu boyutlar alan hakimiyeti, amaçlı davranış gösterme, sınıf içi liderlik, planlama, sınıfta iletişim, sınıfta davranış yönetimi, etkinlik yönetimi, zaman yönetimi ve değerlendirmeden oluşmaktadır (Baloğlu, 2001). Ölçek uygulandıktan sonra hesaplanan iç güvenirlik katsayısı 0.968 olarak bulunmuştur.

Araştırmanın nitel kısmında öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine yönelik düşünce ve yeterliklerini ortaya çıkarmak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Olası görüşme sorularının kapsam geçerliliğini sağlamak adına 2 doktora düzeyinde eğitim almış uzmanının görüşlerine başvurulmuştur. Uzman görüşleriyle gerekli düzenlemeler yapılarak görüşme formunun pilot uygulaması gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama araştırma grubu ile benzer özellikler taşıyan Şanlıurfa ili Merkez ilçelerinde görev yapmakta olan 31 yaşında kadın ve erkek iki öğretmen ile yapılmıştır. Formun son hali 9 sorudan ve 33 sorudan oluşmuştur. Çalışma grubunun oluşturulmasında gönüllük esası izlenmiş, nicel verilerin toplandığı okullarda görevli 18 öğretmenle görüşmeler yapılmıştır.

Araştırmanın nitel kısmında toplanan veriler, derinlemesine ve ayrıntılı inceleme gerektiren durumlarda kullanılan içerik analizi yöntemiyle, bu verilerden oluşan kodlar ve bu kodlara ait temalar aracılığıyla analiz edilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Katılımcılardan toplanan tüm veriler bilgisayar ortamında yazıya geçirilmiştir.

### Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan ölçekten elde edilen nicel veriler SPSS 22.0 adlı program ile analiz edilmiştir. Örneklem ilişkin özelliklerin ve katılımcılara ait demografik verilerin ortaya konulmasında yüzde ve frekans değerlerine bakılmıştır. Araştırmanın amaçları kapsamında, değişken ayrımı yapılmaksızın öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerine ait bulguların ortaya konulmasında aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerine göre hareket edilmiştir. Ayrıca aritmetik ortalama ve standart puanlarıyla birlikte boyutların bağlı değişim katsayıları hesaplanmıştır.

Araştırmanın alt amaçlarından olan ve bağımsız değişkenler ile boyutlar arasında anlamlı farkın bulunup bulunmadığına yönelik yapılan anlamlılık testlerinde öncelikle parametrik varsayımlar göz önünde bulundurulmuştur. Dağılımın normalliğine dair çoklu bakış açısıyla değerlendirildiğinde çarpıklık ve basıklık değerleri sonucunun sola çarpık olduğu görülmüştür. Katılımcı sayısının 400 olması ve bağlı değişim katsayısının 20'den küçük olması sebebiyle bağımsız t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testlerinden yararlanılmıştır. Normallik dağılımlarıyla ilgili olarak Büyüköztürk ve diğerleri (2008), büyük gruplar üstünde toplanan verilerin normal bir dağılım gösterdikleri kabul edilebileceğini ve buna uygun istatistiklerin belirlenebileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca merkezi limit teoremi ana kütle dağılımı ne şekilde olursa olsun, örneklem basit yolla seçilmişse, dağılımın normale yakın olmasının kabul edilebileceği belirtilmiştir (Ghasemi & Zahediasl, 2012).

İçerik analizi yönteminde, katılımcıların sorulara verdikleri yanıtlardan sözcük düzeyinde kodlar oluşturulup, ardından bu kodlar kendi arasında ilişkilendirilerek temalar ve alt temalar oluşturulmuştur (Çırak Kurt, 2019). Tabloda yer alan bilgilerin daha açık ve anlaşılır olması amacıyla görüşmelerde geçen önemli noktalar doğrudan alıntı şeklinde ifade edilmiştir.

### Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, alt problemler sırasıyla incelenmiş ve bulgular tablolaştırılmıştır. Bulgulara ilişkin yorum ve değerlendirmelere sıralanışa uygun olarak yer verilmiştir.

**Tablo 3.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetim Becerilerine İlişkin Bulgular

| Boyut                     | N   | $\bar{X}$ | ss  | v     |
|---------------------------|-----|-----------|-----|-------|
| Alan Hakimiyeti           | 400 | 3.56      | .45 | 12.64 |
| Amaçlı Davranış Gösterme  | 400 | 3.40      | .48 | 14.11 |
| Sınıf İçi Liderlik        | 400 | 3.41      | .43 | 12.60 |
| Planlama                  | 400 | 3.26      | .49 | 15.03 |
| Sınıfta İletişim          | 400 | 3.45      | .40 | 11.59 |
| Sınıfta Davranış Yönetimi | 400 | 3.33      | .41 | 12.31 |
| Etkinlik Yönetimi         | 400 | 3.34      | .40 | 11.97 |
| Zaman Yönetimi            | 400 | 3.38      | .52 | 15.38 |
| Değerlendirme             | 400 | 3.43      | .42 | 12.24 |
| Genel Ortalama            | 400 | 3.39      | .44 | 12.97 |

Tablo 3 incelendiğinde, sınıfında geçici koruma altında öğrencisi bulunan ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerine ilişkin boyutlara yönelik olarak, ölçeğin bütününden elde edilen aritmetik ortalama puanlarının ( $X=3.39$ ) seviyesinde olduğu görülmüştür. Bu kapsamda, bu okullarda görev yapan ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerine yönelik ortalamalarda en düşük puanın “planlama”, en yüksek puan ise “alan hâkimiyetinde” görülmektedir. Genel olarak GKA öğrencilerin bulunduğu okullarda görev yapan ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetim beceri dağılımlarının 4’lü likert tipine göre çok yüksek olduğu saptanmıştır.

**Tablo 4.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Yaşları İle Sınıf Yönetim Becerileri Arasındaki Boyutlara Yönelik Bulgular

| Boyut                     | Varyans kaynağı | Kareler toplamı | Kareler ortalaması | sd  | F     | P    | Fark grupları |
|---------------------------|-----------------|-----------------|--------------------|-----|-------|------|---------------|
| Alan Hâkimiyeti           | Gruplar arası   | .019            | .00                | 2   | .044  | .957 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 83.84           | .21                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 83.86           |                    | 399 |       |      |               |
| Amaçlı Davranış Gösterme  | Gruplar arası   | .12             | .06                | 2   | .273  | .762 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 94.08           | .23                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 94.21           |                    | 399 |       |      |               |
| Sınıf İçi Liderlik        | Gruplar arası   | .39             | .19                | 2   | 1.032 | .357 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 75.54           | .19                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 75.93           |                    | 399 |       |      |               |
| Planlama                  | Gruplar arası   | 1.02            | .51                | 2   | 2.111 | .122 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 95.87           | .24                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 96.89           |                    | 399 |       |      |               |
| Sınıfta İletişim          | Gruplar arası   | .86             | .43                | 2   | 2.705 | .068 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 63.27           | .15                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 64.13           |                    | 399 |       |      |               |
| Sınıfta Davranış Yönetimi | Gruplar arası   | .20             | .10                | 2   | .583  | .559 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 68.10           | .17                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 68.30           |                    | 399 |       |      |               |
| Etkinlik Yönetimi         | Gruplar arası   | .63             | .31                | 2   | 1.938 | .145 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 65.04           | .16                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 65.67           |                    | 399 |       |      |               |
| Zaman Yönetimi            | Gruplar arası   | .91             | .45                | 2   | 1.639 | .195 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 110.32          | .27                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 111.23          |                    | 399 |       |      |               |
| Değerlendirme             | Gruplar arası   | 1.51            | .75                | 2   | 4.208 | .016 | 20-30> 31-40  |
|                           | Gruplar içi     | 71.47           | .18                | 397 |       |      |               |
|                           | Toplam          | 72.99           |                    | 399 |       |      |               |

\*p&lt;.05

Araştırmada yer alan öğretmenlerin yaşları ile öğretmenlerin sınıf yönetim becerileri arasında anlamlı ilişki durumlarına dair yapılan ANOVA testi sonuçlarına boyutlar düzeyinde bakıldığında yaşın sadece “değerlendirme” boyutunda anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir (p<.05).

**Tablo 5.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Branşları İle Sınıf Yönetim Becerileri Arasındaki Boyutlara Yönelik Bulgular

| Boyut                     | Gruplar | N   | $\bar{X}$ | ss  | sd  | t      | p   |
|---------------------------|---------|-----|-----------|-----|-----|--------|-----|
| Alan Hâkimiyeti           | Sınıf   | 365 | 3.55      | .46 | 398 | -1.707 | .08 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.69      | .35 |     |        |     |
| Amaçlı Davranış Gösterme  | Sınıf   | 365 | 3.40      | .49 | 398 | -.185  | .85 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.42      | .33 |     |        |     |
| Sınıf içi Liderlik        | Sınıf   | 365 | 3.40      | .44 | 398 | -.465  | .64 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.44      | .36 |     |        |     |
| Planlama                  | Sınıf   | 365 | 3.26      | .49 | 398 | .217   | .82 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.24      | .43 |     |        |     |
| Sınıfta İletişim          | Sınıf   | 365 | 3.45      | .40 | 398 | .377   | .70 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.42      | .37 |     |        |     |
| Sınıfta Davranış Yönetimi | Sınıf   | 365 | 3.34      | .41 | 398 | 1.576  | .11 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.22      | .41 |     |        |     |
| Etkinlik Yönetimi         | Sınıf   | 365 | 3.34      | .40 | 398 | .452   | .65 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.31      | .38 |     |        |     |
| Zaman Yönetimi            | Sınıf   | 365 | 3.38      | .53 | 398 | -.919  | .35 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.46      | .47 |     |        |     |
| Değerlendirme             | Sınıf   | 365 | 3.44      | .43 | 398 | .680   | .49 |
|                           | Diğer   | 35  | 3.39      | .38 |     |        |     |

Araştırmada yer alan öğretmenlerin branşları ile sınıf yönetim becerileri arasında anlamlı ilişkinin olup olmadığına dair yapılan t- testi sonuçlarına göre hiçbir boyutta anlamlı fark görülmemiştir ( $p>.05$ ).

**Tablo 6.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıflarında Bulunan Suriyeli Öğrenci Sayıları İle Sınıf Yönetim Becerileri Arasındaki Boyutlara Yönelik Bulgular

| Boyut                     | Varyans kaynağı | Kareler toplamı | Kareler ortalaması | sd  | F      | P    | Fark Grupları |
|---------------------------|-----------------|-----------------|--------------------|-----|--------|------|---------------|
| Alan Hâkimiyeti           | Gruplar arası   | .21             | .10                | 2   | .498   | .608 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 79.04           | .21                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 79.25           |                    | 365 |        |      |               |
| Amaçlı Davranış Gösterme  | Gruplar arası   | .09             | .04                | 2   | .196   | .822 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 90.43           | .24                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 90.52           |                    | 365 |        |      |               |
| Sınıf İçi Liderlik        | Gruplar arası   | .61             | .30                | 2   | -1.578 | .208 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 70.85           | .19                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 71.46           |                    | 365 |        |      |               |
| Planlama                  | Gruplar arası   | .46             | .23                | 2   | .939   | .392 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 89.85           | .24                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 90.31           |                    | 365 |        |      |               |
| Sınıfta İletişim          | Gruplar arası   | .91             | .45                | 2   | 2.848  | .059 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 58.46           | .16                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 59.38           |                    | 365 |        |      |               |
| Sınıfta Davranış Yönetimi | Gruplar arası   | .63             | .31                | 2   | 1.851  | .159 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 61.82           | .17                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 62.45           |                    | 365 |        |      |               |
| Etkinlik Yönetimi         | Gruplar arası   | .13             | .07                | 2   | .418   | .659 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 60.57           | .16                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 60.71           |                    | 365 |        |      |               |
| Zaman Yönetimi            | Gruplar arası   | .06             | .03                | 2   | .120   | .887 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 103.25          | .28                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 103.32          |                    | 365 |        |      |               |
| Değerlendirme             | Gruplar arası   | .28             | .14                | 2   | .752   | .472 | -             |
|                           | Gruplar içi     | 68.17           | .18                | 363 |        |      |               |
|                           | Toplam          | 68.45           |                    | 365 |        |      |               |

Sınıflarında bulunan Suriyeli öğrenci sayıları ile öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerine arasında anlamlı ilişki durumlarına dair yapılan ANOVA testi sonuçlarına bakıldığında hiçbir boyutta anlamlı fark bulunmamıştır ( $p>.05$ ).

**Tablo 7.** Sınıfta Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Önceki Yıllarda GKA Öğrencilerinin Olup Olmaması İle Sınıf Yönetim Becerileri Arasındaki Boyutlara Yönelik Bulgular

| Boyut                     | Gruplar | N   | $\bar{X}$ | ss     | sd  | t     | p   |
|---------------------------|---------|-----|-----------|--------|-----|-------|-----|
| Alan Hâkimiyeti           | Evet    | 324 | 3.59      | .43    | 398 | 2.119 | .03 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.46      | .52    |     |       |     |
| Amaçlı Davranış Gösterme  | Evet    | 324 | 3.43      | .45    | 398 | 2.287 | .02 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.29      | .57    |     |       |     |
| Sınıf içi Liderlik        | Evet    | 324 | 3.44      | .42    | 398 | 3.047 | .00 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.27      | .45    |     |       |     |
| Planlama                  | Evet    | 324 | 3.27      | .50    | 398 | .824  | .41 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.22      | .44    |     |       |     |
| Sınıfta İletişim          | Evet    | 324 | 3.47      | .39    | 398 | 1.891 | .05 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.37      | .40    |     |       |     |
| Sınıfta Davranış Yönetimi | Evet    | 324 | 3.34      | .41    | 398 | 1.006 | .31 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.29      | .42    |     |       |     |
| Etkinlik Yönetimi         | Evet    | 324 | 3.34      | .40    | 398 | .290  | .77 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.32      | .40    |     |       |     |
| Zaman Yönetimi            | Evet    | 324 | 3.38      | .52    | 398 | -.198 | .84 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.39      | .52    |     |       |     |
| Değerlendirme             | Evet    | 324 | 3.43      | .43    | 398 | .025  | .98 |
|                           | Hayır   | 76  | 3.4364    | .40089 |     |       |     |

Araştırmada yer alan öğretmenlerin önceki yıllarda GKA öğrencilerinin olup olmaması ile sınıf yönetim becerileri arasında anlamlı ilişkinin olup olmadığına dair yapılan t- testi sonuçlarına göre “alan hakimiyeti”, “amaçlı davranış gösterme”, “sınıf içi liderlik” boyutlarında anlamlı fark bulunmuştur ( $p<.05$ ).

“Alan hâkimiyeti”, “amaçlı davranış gösterme” ve “sınıf içi liderlik” boyutlarında evet diyen öğretmenlerin aritmetik ortalamalarının yüksek olması, önceden Suriyeli öğrencisi olan öğretmenlerin bu alanlardaki boyutlarda daha iyi oldukları göstermektedir.

**Tablo 8.** Sınıfta Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Alan Hâkimiyetine Yönelik İfadelerinin Dağılımı

| Tema            | Alt tema            | Kod                        | f  | Katılımcı                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------|---------------------|----------------------------|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Alan Hâkimiyeti | Yöntem ve Teknikler | Görsel ve işitsel materyal | 9  | K <sub>1</sub> K <sub>3</sub> K <sub>6</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                            |
|                 |                     | Gösterip yaptırma          | 6  | K <sub>2</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                                                                           |
|                 |                     | Bireysel çalışmalar        | 6  | K <sub>2</sub> K <sub>5</sub> K <sub>9</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>15</sub>                                                                                                                                                                                           |
|                 |                     | Drama                      | 3  | K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>16</sub>                                                                                                                                                                                                                                        |
|                 |                     | Anlatım                    | 3  | K <sub>1</sub> K <sub>6</sub> K <sub>12</sub> K <sub>15</sub>                                                                                                                                                                                                                          |
|                 |                     | Akran desteği              | 3  | K <sub>2</sub> K <sub>4</sub> K <sub>13</sub>                                                                                                                                                                                                                                          |
|                 |                     | Akıllı tahtalar            | 3  | K <sub>3</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                                                                                                                         |
|                 |                     | Sunuş yöntemi              | 2  | K <sub>1</sub> K <sub>8</sub>                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                 |                     | Rol tekniği                | 1  | K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                 |                     | Bireysel çalışmalar        | 1  | K <sub>15</sub>                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                 |                     | Eğitsel oyunlar            | 1  | K <sub>13</sub>                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                 |                     | Somutlaştırma              | 1  | K <sub>11</sub>                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                 |                     | İstasyon                   | 1  | K <sub>2</sub>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                 | Zorluklar           | Dil problemi               | 18 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub> |
|                 |                     | İletişim problemi          | 5  | K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|                 |                     | Kültürel farklılık         | 3  | K <sub>3</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub>                                                                                                                                                                                                                                         |
|                 |                     | Hazır bulunuşluk           | 2  | K <sub>5</sub> K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                 |                     | Zaman problemi             | 2  | K <sub>1</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                 |                     | Davranış problemi          | 2  | K <sub>3</sub> K <sub>7</sub>                                                                                                                                                                                                                                                          |

Tablo 8’de alan hâkimiyeti kategorisinin alt kategorisinden fazla olarak yöntem ve teknik kısmında gösterip yaptırma, görsel ve işitsel materyal ve rol tekniğine yönelik görüşler belirtilmiştir. K<sub>2</sub>, K<sub>3</sub>, K<sub>9</sub> ve K<sub>17</sub>

kodlu katılımcılar görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

*“Onların seviyesine uygun olarak yapmaya çalışıyorum. Çoğu öğrenci Türkçe bilmiyor ya da kısmen biliyor. Gösterip yaptırma, soru cevap istasyon tekniği veya akranlarından birinin yanında oturması çok yararlı oluyor.” (K<sub>2</sub>)*

*“Görselliğe önem veriyorum, akıllı tahtalarda etkinlikler yapıyorum. (K<sub>3</sub>)*

*“Derslerde görsel ve işitsel, soru- cevap şeklinde tekniklere ağırlık vererek dil problemini en aza indirmeye çalışıyorum.” (K<sub>9</sub>)*

*“Basit olarak anlayabileceği kelimeleri kullanıp, anlamayacağı kelimeleri kullanmıyorum. Bu yüzden daha çok gösterip yaptırma ve görsel işitsel yöntem teknikleri kullanıyorum.” (K<sub>17</sub>)*

Katılımcılar işlemiş oldukları derslerde zorluklar olarak en çok dil problemi ile karşı karşıya olduklarına dair görüş belirtmişlerdir. K<sub>3</sub>, K<sub>7</sub>, K<sub>11</sub> ve K<sub>16</sub> kodlu katılımcılar derslerdeki zorluklara dair görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir.

*“Davranış bozukluğu ve iletişim sorunu oluyor, kültüre adapte, bilgiyi aktarmada zorlanıyorum.” (K<sub>3</sub>)*

*“Dil problemi yaşıyor ve biraz daha hırçın, içine kapanık oluyorlar.” (K<sub>7</sub>)*

*“Dil en büyük problem. Çocukların kültürel yaşantıları onların bizden kopmasını sağlıyor.” (K<sub>11</sub>)*

*“Daha çok dil konusunda sıkıntı yaşıyorum. Birbirimizi anlamadığımız zamanlar herhangi bir yöntem ve teknik işe yaramıyor.” (K<sub>16</sub>)*

**Tablo 9.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin İşledikleri Derslerin Belirlenen Amaçlara Uygunluğu İfadelerinin Dağılımı

| Tema    | Alt Tema                   | Kod                        | f  | Katılımcılar                                                                                                                                                                                              |
|---------|----------------------------|----------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Amaçlar | Gerçekleşme                | Eksik                      | 13 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>11</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub> |
|         |                            | Hiç                        | 3  | K <sub>4</sub> K <sub>9</sub> K <sub>12</sub>                                                                                                                                                             |
|         |                            | Tam                        | 2  | K <sub>3</sub> K <sub>10</sub>                                                                                                                                                                            |
|         | Zorluklar                  | Dil problemi               | 11 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>5</sub> K <sub>7</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>11</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub>                                 |
|         |                            | Motivasyon ve güdülenme    | 6  | K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>10</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                             |
|         |                            | Kültürel farklılık         | 3  | K <sub>3</sub> K <sub>10</sub> K <sub>15</sub>                                                                                                                                                            |
|         |                            | Devamsızlık                | 3  | K <sub>4</sub> K <sub>10</sub> K <sub>12</sub>                                                                                                                                                            |
|         |                            | Alt yapı eksikliği         | 1  | K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Eğitim eksikliği           | 1  | K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         | Nasıl gerçekleştirilebilir | Türkçe dil eğitimi         | 4  | K <sub>2</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>14</sub>                                                                                                                                             |
|         |                            | Aile iletişimi             | 4  | K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                                           |
|         |                            | Pictes sınıflarının artışı | 3  | K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>14</sub>                                                                                                                                                           |
|         |                            | Ana sınıfı eğitimi         | 2  | K <sub>2</sub> K <sub>10</sub>                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Çocuk iletişimi            | 2  | K <sub>13</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                           |
|         |                            | Hafta sonu kursları        | 2  | K <sub>11</sub> K <sub>15</sub>                                                                                                                                                                           |
|         |                            | Aktif katılım              | 1  | K <sub>1</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Ek zaman ayırma            | 1  | K <sub>4</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Tekrar yöntemi             | 1  | K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Ezber yöntemi              | 1  | K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Akran desteği              | 1  | K <sub>8</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Farklı kazanımlar          | 1  | K <sub>7</sub>                                                                                                                                                                                            |
|         |                            | Bölgesel dağılımlar        | 1  | K <sub>16</sub>                                                                                                                                                                                           |

Tablo 9’da katılımcılar işlemiş oldukları derslerdeki amaçlar kategorisinin alt kategorisinde gerçekleşme derecesinin genellikle eksik olduğuna yönelik görüşler belirtmişlerdir. Katılımcılar, ders işlerken dersin kazanımlarını edinmesinde en büyük sorunların dil yetersizliği, motivasyon eksikliği ve ilgisizlik olduğunu belirtmişlerdir. K<sub>3</sub>, K<sub>4</sub> ve K<sub>14</sub> kodlu katılımcılar amaçların gerçekleşmesindeki zorluklara dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

*“Çocuklarda sosyalleşme noktasında ilgi ve motivasyon sağlanmamıştır. Türk kültürüne adapte olmamalarından dili gerekli görmüyorlar.” (K<sub>3</sub>)*

*“En büyük problem devamsızlık olduğundan kazanımlar arasında kopukluğun yaşanmasından dolayı çok verim sağlanmıyor.” (K<sub>4</sub>)*

*“Dil bilmeyen öğrencilerimize normal derecede beceriler öğretmeye çalışıyoruz. Bu yüzden zorluklar ile karşılaşıyoruz.” (K<sub>14</sub>)*

Katılımcılar işlemiş oldukları derslerdeki hedeflere ulaşmakta nasıl bir çalışma yapılması gerektiğine ilişkin soruya; aktif katılım, ek zaman ayırma, tekrar yöntemi, ezber yöntemi, akran desteği, Türkçe dil eğitimi, pictes sınıflarının artışı, ana sınıfı eğitimi, aile eğitimi, aile iletişimi, çocuk iletişimi, hafta sonu kursları, farklı

kazanımlar, bölgesel dağılımlara yönelik görüşler belirtmişlerdir. K<sub>2</sub>, K<sub>4</sub>, K<sub>7</sub> ve K<sub>8</sub> kodlu katılımcılar amaçların gerçekleşmesinde nasıl bir çalışma gerçekleştirilmesi gerektiğine dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Ana sınıftan itibaren çocuklara görsel aktivitelerle daha çok Türkçe kelimeler sağlanıp ilkokula öyle gelmeleri gereklidir.” (K<sub>2</sub>)

“Bu çocuklara ek etkinlik zamanları ayırarak ders içi ve ders dışı kazanımlar sağlanabilir.” (K<sub>4</sub>)

“Bu öğrencilere kendi seviye ve yaşamlarına uygun olarak farklı kazanımlar verilmelidir.” (K<sub>7</sub>)

“Türk ve GAK öğrencileri yan yana oturtularak akran desteği sağlanarak amaçların kazandırılması sağlanabilir.” (K<sub>8</sub>)

**Tablo 10.** Sınıfta Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Liderlik Durumları İfadelerinin Dağılımı

| Tema     | Alt Tema                  | Kod                     | f  | Katılımcılar                                                                                                                                                                                                             |
|----------|---------------------------|-------------------------|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Liderlik | Türleri                   | Demokratik              | 14 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>18</sub> |
|          |                           | Otantik                 | 8  | K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>14</sub> K <sub>18</sub>                                                                                             |
|          |                           | Serbest                 | 6  | K <sub>7</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>14</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                           |
|          | Engeller                  | Dil problemi            | 8  | K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>13</sub> K <sub>16</sub>                                                                                               |
|          |                           | Motivasyon ve güdülenme | 3  | K <sub>1</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub>                                                                                                                                                                             |
|          |                           | Ailelerin müdahalesi    | 1  | K <sub>4</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                           | Kültürel farklılıklar   | 1  | K <sub>5</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                           | Aile iletişimsizliği    | 1  | K <sub>7</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                           | Aile yapısı             | 1  | K <sub>12</sub>                                                                                                                                                                                                          |
|          |                           | Toplumsal düşünceler    | 1  | K <sub>11</sub>                                                                                                                                                                                                          |
|          |                           | Devamsızlık problemi    | 1  | K <sub>17</sub>                                                                                                                                                                                                          |
|          | Engel Aşabilme Yöntemleri | Aile iletişimi          | 6  | K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>7</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub>                                                                                                                             |
|          |                           | İş birliği              | 5  | K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>7</sub> K <sub>13</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                             |
|          |                           | Dil öğretimi            | 3  | K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>10</sub>                                                                                                                                                                            |
|          |                           | Etkinlikler             | 3  | K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                            |
|          |                           | Öğrenciyi gözlem        | 1  | K <sub>1</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                           | Pekiştireçler           | 1  | K <sub>9</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                           | Öğrenciyle iletişim     | 1  | K <sub>13</sub>                                                                                                                                                                                                          |

Tablo 10’da liderlik kategorisinin alt kategorisinde liderlik türleri olarak demokratik, otantik ve serbest olmak üzere görüşler belirtmişlerdir. Katılımcılar liderlik etmelerine engel olarak en fazla dil problem, motivasyon eksikliği, ilgisizlik gibi görüşler belirtmişlerdir. K<sub>4</sub>, K<sub>12</sub> ve K<sub>17</sub> kodlu katılımcılar liderlik etmelerindeki engellere dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Aileler sınıftan çokça müdahale etmeye çalışıp, sınıfta aksamalara neden oluyor. Öğrencilerde bu durumu kullanıyorlar.” (K<sub>4</sub>)

“Çocuğun aile yapısından almış olduğu eğitim bunu gösteriyor. Çocuğa yapıcı yaklaştığında seni pasif olarak görüp, bu durumu kullanarak ciddiye almıyor.” (K<sub>12</sub>)

“Öğrencilerin devamsızlık problemi sınıf içerisinde liderlik etmemde kopmalara neden oluyor.” (K<sub>17</sub>)

Katılımcılar liderlik etmekte karşılaştıkları engelleri aşabilmek adına kullanabilecekleri yöntemleri öğrenciyi gözlem, aile iletişimi, iş birliği, dil öğretimi, etkinlikler, pekiştireçler, öğrenciyle iletişim olarak ifade etmişlerdir. K<sub>3</sub>, K<sub>5</sub>, K<sub>9</sub> ve K<sub>18</sub> kodlu katılımcılar liderlik etmekte karşılaştıkları engelleri aşabilmek adına görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Ben, aile, tercüman ve rehberlik servisi ile iş birliği sürecine dâhil ediyorum.” (K<sub>3</sub>)

“Daha çok veli görüşmeleri yapıyorum. Dil problemini aşmalarına yardım etmeye çalışıyorum.” (K<sub>5</sub>)

“Akıllı tahta ile görsel ve işitsel teknikler kullanarak sürekli onları derse dâhil etmek için ödüllü sorularla dersi destekliyorum.” (K<sub>9</sub>)

“Çocuklara müzik açma, farklı etkinlikler, hikâye yöntemleri kullanıyorum.” (K<sub>18</sub>)

**Tablo 11.** Sınıfta Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıflarında İletişim İfadelerinin Dağılımı

| Tema     | Alt Tema        | Kod              | f | Katılımcılar                                                                                 |
|----------|-----------------|------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| İletişim | İletişim süreci | Tercüme ettirme  | 6 | K <sub>2</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>16</sub> |
|          |                 | Basit kelimeler  | 4 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>6</sub> K <sub>10</sub>                                 |
|          |                 | Jest ve mimikler | 4 | K <sub>6</sub> K <sub>11</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub>                               |
|          |                 | Arapça kelimeler | 3 | K <sub>3</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub>                                               |
|          |                 | Türkçe konuşma   | 3 | K <sub>8</sub> K <sub>11</sub> K <sub>17</sub>                                               |
|          |                 | Tekrar yöntemi   | 1 | K <sub>1</sub>                                                                               |

|                  |                         |    |                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------|-------------------------|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hassas noktaları | Anlaşılamamak           | 6  | K <sub>4</sub> K <sub>6</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub>                                                                                                                               |
|                  | Savaşın etkisi          | 3  | K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                                                             |
|                  | Ayrımcılık              | 2  | K <sub>1</sub> K <sub>8</sub>                                                                                                                                                                                             |
|                  | Haksızlık               | 2  | K <sub>1</sub> K <sub>4</sub>                                                                                                                                                                                             |
|                  | Aile                    | 2  | K <sub>16</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                                                                           |
|                  | Alınganlık              | 1  | K <sub>7</sub>                                                                                                                                                                                                            |
|                  | İlgi görme              | 1  | K <sub>11</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|                  | Aynı dili konuşma       | 1  | K <sub>12</sub>                                                                                                                                                                                                           |
| Engeller         | Dil problemi            | 14 | K <sub>1</sub> K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub> |
|                  | Aile ilgisizliği        | 10 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>7</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub>                                                               |
|                  | Özgüven                 | 2  | K <sub>3</sub> K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                             |
|                  | Davranış problemi       | 2  | K <sub>9</sub> K <sub>13</sub>                                                                                                                                                                                            |
|                  | Kültürel farklılık      | 1  | K <sub>5</sub>                                                                                                                                                                                                            |
|                  | Motivasyon ve güdülenme | 1  | K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                                            |
| Engelleri aşma   | Tercüman                | 9  | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>8</sub> K <sub>10</sub> K <sub>18</sub>                                                                                  |
|                  | İş birliği              | 4  | K <sub>1</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                                            |
|                  | Çeviri programları      | 2  | K <sub>5</sub> K <sub>11</sub>                                                                                                                                                                                            |
|                  | Öğrenciyi anlama        | 1  | K <sub>9</sub>                                                                                                                                                                                                            |
|                  | Dil öğretimi            | 1  | K <sub>10</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|                  | Etkinlik                | 1  | K <sub>12</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|                  | Akran desteği           | 1  | K <sub>15</sub>                                                                                                                                                                                                           |

Tablo 11’de ilkökul öğretmenlerinin iletişim kategorisinin alt kategorisinde iletişim süreci olarak; basit kelimeler, tekrar yöntemi, tercüme ettirme, Türkçe konuşma, jest ve mimikler, Arapça kelimeler şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir. K<sub>2</sub>, K<sub>6</sub> ve K<sub>11</sub> kodlu katılımcılar iletişim sürecine dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“İletişimde Türkçeyi birkaç öğrenci tercüme ediyor. Onların anlayabileceği basit, karmaşık olmayan kelimeler kuruyorum.” (K<sub>2</sub>)

“Yalın ve basit cümleler kuruyorum. Bazen jest ve mimikler ile anlatmaya çalışıyorum.” (K<sub>6</sub>)

“Jest ve mimikler, Arapça kelimeler kullanarak iletişimi sağlıyorum.” (K<sub>11</sub>)

Katılımcılar iletişim sürecinde GKA öğrencilerinin hassas noktalarının çoğunlukla ayrımcılık, haksızlık, anlaşılamamak gibi konularda olduğunu ifade etmişlerdir. K<sub>1</sub>, K<sub>12</sub>, K<sub>13</sub> ve K<sub>16</sub> kodlu katılımcılar GKA öğrencilerinin hassas noktaları dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Türk öğrenciler ve GKA öğrencileri arasında ayrım konusunda hassas oluyorlar. İletişimde dışlandıklarını düşünüyorlar.” (K<sub>1</sub>)

“Arapça kelimeler kullanmam onlardan biri olduğumu onlara hissettiriyor.” (K<sub>12</sub>)

“Çocuklar kendilerini ifade edemedikleri için anlaşılamamanın hassas bir nokta olduğunu düşünüyorum.” (K<sub>13</sub>)

“Anne-baba kaybı yaşayan çocuklar hassastır.” (K<sub>16</sub>)

Katılımcılar, iletişim sürecinde aile ve çocukla karşılaştıkları temel engellerin genellikle dil problemi ve aile ilgisizliği olduğunu ifade etmişlerdir. K<sub>1</sub>, K<sub>5</sub> ve K<sub>13</sub> kodlu katılımcılar iletişim sürecindeki engellere dair görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Ailelerde dil konusunda fazla iletişim engeli ve ilgisizlik ön planda oluyor.” (K<sub>1</sub>)

“Aile ve çocuklarla dilsel ve kültürel farklılıklar iletişime engel oluyor.” (K<sub>5</sub>)

“Her ikisiyle dil problemi var. Çocuklarla anlaşamadığımızda hırçınlar, aileler ilgisiz ve Türkçe bilmemeleri iletişime engel.” (K<sub>13</sub>)

Katılımcılar iletişim sürecinde aile ve çocukla iletişim engellerini aşabilmek amacıyla iş birliği ve çeşitli destek mekanizmalarına ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. K<sub>5</sub>, K<sub>12</sub> ve K<sub>15</sub> kodlu katılımcılar iletişim sürecinde aile ve çocukla iletişim engellerini aşmaya dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Çevirmen ve translate programı ile aşmaya çalışıyorum” (K<sub>5</sub>)

“Çocukla iletişimde oyun yolu ile bunu aşabiliyorum” (K<sub>12</sub>)

“Sınıfta bulunan diğer öğrencilerden yardım alıyorum” (K<sub>15</sub>)

**Tablo 12.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Davranış İfadelerinin Dağılımı

| Tema     | Alt Tema             | Kod                      | f  | Katılımcılar                                                                                                                                                                                                                             |
|----------|----------------------|--------------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Davranış | Davranış problemleri | Şiddet                   | 10 | K <sub>3</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub>                                                                             |
|          |                      | Ayağa kalkma             | 2  | K <sub>2</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                      | Başkasının eşyasını alma | 2  | K <sub>3</sub> K <sub>8</sub>                                                                                                                                                                                                            |
|          |                      | Zorbalık                 | 2  | K <sub>6</sub> K <sub>16</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                      | Kural tanımama           | 2  | K <sub>14</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                                                          |
|          |                      | Uyum sağlayamama         | 2  | K <sub>4</sub> K <sub>6</sub>                                                                                                                                                                                                            |
|          |                      | Dikkat eksikliği         | 1  | K <sub>1</sub>                                                                                                                                                                                                                           |
|          |                      | Çekingenlik              | 1  | K <sub>5</sub>                                                                                                                                                                                                                           |
|          |                      | Yalan söyleme            | 1  | K <sub>5</sub>                                                                                                                                                                                                                           |
|          |                      | Argo konuşmalar          | 1  | K <sub>11</sub>                                                                                                                                                                                                                          |
|          | Yaklaşım yöntemi     | İletişim kurma           | 9  | K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>9</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>18</sub>                                                                                              |
|          |                      | Önlem alma               | 4  | K <sub>10</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub>                                                                                                                                                                          |
|          |                      | Anlayışlı olma           | 3  | K <sub>2</sub> K <sub>8</sub> K <sub>12</sub>                                                                                                                                                                                            |
|          |                      | İş birliği               | 2  | K <sub>5</sub> K <sub>13</sub>                                                                                                                                                                                                           |
|          |                      | Mahrum bırakma           | 2  | K <sub>10</sub> K <sub>14</sub>                                                                                                                                                                                                          |
|          |                      | Dil öğretimi             | 1  | K <sub>4</sub>                                                                                                                                                                                                                           |
|          |                      | Görmezden gelme          | 1  | K <sub>9</sub>                                                                                                                                                                                                                           |
|          | Pekiştireç           | Manevi ödül              | 15 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>18</sub> |
|          |                      | Maddi ödül               | 12 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>18</sub>                                                 |

Tablo 12’de ilkököl öğretmenleri, davranış kategorisinin alt kategorisinde en fazla davranış probleminin şiddet olduğunu belirtmişlerdir. K<sub>3</sub>, K<sub>9</sub>, K<sub>11</sub> ve K<sub>18</sub> kodlu katılımcılar davranış problemlerine dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Sınıf içerisinde eşyaları alma, çantaya koyma, kavga ile karşılaşmaktayım.” (K<sub>3</sub>)

“Hırçınlık, sinirlilik, inatçılık, saldırganlık, öfke gibi birbirini tetikleyen davranış problemleri ile karşılaşıyorum.” (K<sub>9</sub>)

“Her öğrencide aynı tür problemler vardır. Kavga, küfür gibi davranış problemleri ile karşılaşmaktayım.” (K<sub>11</sub>)

“Kurallara uymayıp ayakta dolaşma gibi problemlerle karşılaşıyorum.” (K<sub>18</sub>)

Katılımcılar, olumsuz davranışlara yaklaşım yöntemi olarak çoğunlukla iletişim kurmayı ve önlem almayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. K<sub>2</sub>, K<sub>8</sub>, K<sub>10</sub> ve K<sub>17</sub> kodlu katılımcılar “olumsuz” davranışlara yaklaşımlarına dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Daha çok sakin ve sabırla yaklaşıyorum.” (K<sub>2</sub>)

“Onlarla anlaşmaya çalışıyor, anlayışlı oluyorum. Tercüman aracılığıyla aile ile iletişim, rehberlik servisi, müdür yardımcısı ile iletişim kuruyorum.” (K<sub>8</sub>)

“Genelde önlemler almaktayım. O potansiyele sahip öğrencilere bireysel önlemler alıyorum.” (K<sub>10</sub>)

“Aynı uyruktan kişileri yan yana oturtmuyorum. Bir Türk bir GKA öğrencisini oturtup beraber oynamalarını sağlıyorum.” (K<sub>17</sub>)

Katılımcılar “olumlu” davranışlara pekiştireç olarak maddi ve manevi ödüller verdiklerini belirtmişlerdir. K<sub>6</sub>, K<sub>8</sub> ve K<sub>10</sub> kodlu katılımcılar olumlu davranış pekiştireçlerine dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Çocuğun başını okşayıp, onu sınıfta alkışlatma ve gülümseme ile davranışı değiştiriyorum.” (K<sub>6</sub>)

“Ödül veriyorum. Maddi ödül olarak kalem, defter ve içecek o davranışı değiştirdi.” (K<sub>8</sub>)

“Genelde şeker, çikolata veriyorum. Sembolik ödüllerde vermekteyim. Onun haricinde sözlü pekiştireçler de fayda sağlıyor.” (K<sub>10</sub>)

**Tablo 13.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Sınıflarında Etkinlik Yönetimi İfadelerinin Dağılımı

| Tema     | Alt Tema       | Kod              | f | Katılımcılar                                                                                   |
|----------|----------------|------------------|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Etkinlik | Yönetim süreci | Görsel etkinlik  | 6 | K <sub>4</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>13</sub> K <sub>18</sub>  |
|          |                | İşitsel etkinlik | 6 | K <sub>1</sub> K <sub>10</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>16</sub> K <sub>18</sub> |
|          |                | Uygulama         | 5 | K <sub>1</sub> K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>13</sub>                    |
|          |                | Birlikte çalışma | 5 | K <sub>3</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>8</sub> K <sub>15</sub>                    |
|          |                | Oyun             | 2 | K <sub>1</sub> K <sub>12</sub>                                                                 |

|                   |                          |    |                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------|--------------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kapsayıcı Etkinl. | Birlikte çalışma         | 14 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>11</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub> |
|                   | Grup çalışması           | 2  | K <sub>1</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                                         |
|                   | Akran desteği            | 2  | K <sub>4</sub> K <sub>13</sub>                                                                                                                                                                                         |
| Zorluklar         | Dil problemi             | 10 | K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>11</sub> K <sub>14</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub>                                                              |
|                   | Motivasyon ve güdülenme  | 3  | K <sub>1</sub> K <sub>5</sub> K <sub>9</sub>                                                                                                                                                                           |
|                   | Uyum problemleri         | 3  | K <sub>1</sub> K <sub>6</sub> K <sub>16</sub>                                                                                                                                                                          |
|                   | Kültürel farklılık       | 1  | K <sub>11</sub>                                                                                                                                                                                                        |
|                   | Zorbalık                 | 1  | K <sub>15</sub>                                                                                                                                                                                                        |
|                   | Sınıftaki öğrenci sayısı | 1  | K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                                                        |
| Çözüm yolları     | Görsel ve işitsel destek | 3  | K <sub>2</sub> K <sub>4</sub> K <sub>10</sub>                                                                                                                                                                          |
|                   | Akran desteği            | 3  | K <sub>2</sub> K <sub>4</sub> K <sub>13</sub>                                                                                                                                                                          |
|                   | Dil öğretimi             | 2  | K <sub>7</sub> K <sub>14</sub>                                                                                                                                                                                         |
|                   | Motive etme ve güdüleme  | 2  | K <sub>16</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                                        |
|                   | Gösterip yaptırma        | 1  | K <sub>3</sub>                                                                                                                                                                                                         |
|                   | Canlandırma              | 1  | K <sub>4</sub>                                                                                                                                                                                                         |
|                   | Seçim şansı tanıma       | 1  | K <sub>15</sub>                                                                                                                                                                                                        |
|                   | Aile desteği             | 1  | K <sub>18</sub>                                                                                                                                                                                                        |
|                   | Bireysel çalışma         | 1  | K <sub>1</sub>                                                                                                                                                                                                         |

Tablo 13'te ilkökul öğretmenleri görsel ve işitsel etkinlik, oyun, uygulama, birlikte çalışma gibi görüşler belirtmişlerdir. K<sub>1</sub>, K<sub>4</sub>, K<sub>6</sub> ve K<sub>10</sub> kodlu katılımcılar etkinlik yönetimine dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

"Ders esnasında oyunlar, İngilizce şarkılar, canlandırmalar gerçekleştiriyoruz." (K<sub>1</sub>)

"Daha çok fiziksel aktiviteler yapmaya çalışıyoruz. Resim, şekil, eşleştirme ile görsel etkinliklere daha çok katılıyorlar." (K<sub>4</sub>)

"Genelde bir etkinlik yapacağımızda her grubun içinde bir farklı öğrenci olup kaynaşmasını sağlıyorum." (K<sub>6</sub>)

"İşitsel öğeler her zaman cazip gelebiliyorken, ben genelde görsel öğelere ağırlık veriyorum." (K<sub>10</sub>)

Katılımcılar kapsayıcı etkinliklerde genellikle grup çalışması yapılması yönünde görüş belirtmişlerdir. K<sub>3</sub>, K<sub>6</sub>, K<sub>17</sub> ve K<sub>18</sub> kodlu katılımcılar kapsayıcı etkinlik hakkındaki görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

"37 öğrencimin arasına o çocukları dağıtıyorum. Sınıftaki diğer akranlarından bir şeyler öğretip yardım etmesini istiyorum." (K<sub>3</sub>)

"Genelde bir etkinlik yapacağımızda her grubun içinde bir farklı öğrenci olup kaynaşmasını sağlıyorum." (K<sub>6</sub>)

"Bütün öğrencilerin bütün derslerde iç içe olmalarını sağlıyorum." (K<sub>17</sub>)

"Grup çalışmaları ile iş birliği halinde öğrenme gerçekleştiriyorum." (K<sub>18</sub>)

Katılımcılar etkinlik sürecinde çoğunlukla dil problemi, motivasyon ve güdülenme, uyum problemleri yaşadıklarını ifade etmişlerdir. K<sub>2</sub>, K<sub>5</sub>, K<sub>15</sub> ve K<sub>16</sub> kodlu katılımcılar zorluklara yönelik görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

"Etkinlik yaparken daha çok dil problemi yaşıyoruz." (K<sub>2</sub>)

"Müfredatta yer alan etkinlikler bazılarının ilgisini çekebiliyorken bazıları ilgisiz kalıyorlar." (K<sub>5</sub>)

"Bazı öğrenciler diğerleri ile aynı grupta olmak istemiyor, dışlama yapmaya çalışıyorlar." (K<sub>15</sub>)

"Çocukların bulundukları duruma uyum sağlama noktasında etkinliklerde zorlanıyorum." (K<sub>16</sub>)

Katılımcılar, etkinliklerde yaşadıkları zorluklara çözüm yolu olarak genellikle görsel ve işitsel materyal desteği, akran desteği, dil öğretimi destekleyici faaliyetler şeklinde görüş bildirmişlerdir. K<sub>5</sub>, K<sub>7</sub>, K<sub>10</sub> ve K<sub>18</sub> kodlu katılımcılar çözüme yönelik görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

"Genelde akran desteği ile bilenler bilmeyenlere öğretiyor ve yardımcı oluyor." (K<sub>5</sub>)

"Türkçe konuşarak öğrenmelerini sağladım." (K<sub>7</sub>)

"Genellikle basit öğretme yöntemleri kullanıyorum. Ancak temel prensip olarak görsel ve işitsel öğelere ağırlık veriyorum." (K<sub>10</sub>)

"Çocuğun okula devamını sağlayıp, okulu sevmesini sağlıyorum, veli desteği alıyorum." (K<sub>18</sub>)

**Tablo 14.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Zaman Yönetimi İfadelerinin Dağılımı

| Tema  | Alt tema               | Kod                        | f | Katılımcılar                                                                                                                                |
|-------|------------------------|----------------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zaman | Verimli kullanma       | Planlama                   | 5 | K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>12</sub>                                                                 |
|       |                        | Grup çalışmaları           | 2 | K <sub>9</sub> K <sub>10</sub>                                                                                                              |
|       |                        | Görsel ve işitsel etkinlik | 1 | K <sub>16</sub>                                                                                                                             |
|       |                        | Tercüme                    | 1 | K <sub>17</sub>                                                                                                                             |
|       | Zaman kaybı            | İstenmeyen davranışlar     | 9 | K <sub>3</sub> K <sub>6</sub> K <sub>8</sub> K <sub>9</sub> K <sub>12</sub> K <sub>14</sub> K <sub>16</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub> |
|       |                        | Dil problemi               | 6 | K <sub>2</sub> K <sub>8</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>17</sub> K <sub>18</sub>                                               |
|       |                        | Sınıfta öğrenci sayısı     | 3 | K <sub>3</sub> K <sub>6</sub> K <sub>18</sub>                                                                                               |
|       |                        | Seviye farklılıkları       | 3 | K <sub>5</sub> K <sub>7</sub> K <sub>13</sub>                                                                                               |
|       |                        | Materyal eksiklikleri      | 3 | K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>14</sub>                                                                                             |
|       |                        | Motivasyon ve güdülenme    | 2 | K <sub>3</sub> K <sub>10</sub>                                                                                                              |
|       |                        | İletişim                   | 1 | K <sub>1</sub>                                                                                                                              |
|       | Önleyici çözüm yolları | Akran desteği              | 4 | K <sub>5</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub>                                                                              |
|       |                        | Aile desteği               | 2 | K <sub>13</sub> K <sub>16</sub>                                                                                                             |
|       |                        | Konuya aşina olma          | 1 | K <sub>1</sub>                                                                                                                              |
|       |                        | Ödevlendirme               | 1 | K <sub>1</sub>                                                                                                                              |
|       |                        | Dil öğretimi               | 1 | K <sub>2</sub>                                                                                                                              |
|       |                        | Ders aralarında ilgilenmek | 1 | K <sub>7</sub>                                                                                                                              |
|       |                        | Kurallar koyma             | 1 | K <sub>9</sub>                                                                                                                              |
|       |                        | Grup çalışmaları           | 1 | K <sub>10</sub>                                                                                                                             |

Tablo 14’te ilkökul öğretmenlerinin zaman kategorisinin alt kategorisinde, zamanı verimli kullanma ve kullanamama gibi görüşlerini belirtmişlerdir. K<sub>2</sub>, K<sub>10</sub>, K<sub>16</sub> ve K<sub>17</sub> kodlu katılımcılar zamanı verimli kullanmaya dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Ders öncesi planlama yapıp, ders esnasında o plana uygun şekilde işlemeye gayret gösteririm.” (K<sub>2</sub>)

“Genelde seviye grupları oluşturuyorum. Alfabeyi bilmeyen, kendini ifade edebilen de var. Bu yüzden grup oluşturuyorum.” (K<sub>10</sub>)

“Akıllı tahtalar ile görsel ve işitsel etkinlikler gerçekleştiriyorum.” (K<sub>16</sub>)

“Zamanı verimli kullanmak adına ben dersi anlatırken, Türkçe bilen GKA öğrenciler onlara tercüme etmektedir.” (K<sub>17</sub>)

Katılımcılar derslerde yaşadıkları zaman kayıplarına dil problemi ve istenmeyen davranışlar, olduğuna dair görüşleri belirtmişlerdir. K<sub>2</sub>, K<sub>3</sub>, K<sub>9</sub> ve K<sub>12</sub> kodlu katılımcılar zaman kayıplarına yönelik görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Çocuklardan bazıları Türkçe bilmedikleri için onlara anlatmaya çalıştığım da daha çok vakit ayırdığımızdan ister istemez zaman kayıpları oluyor ve diğer çocuklar sıkılıyor.” (K<sub>2</sub>)

“Sınıfın kalabalık olması, sınıfın susturulması, motivasyonun düşmesi, uyarılarda bulunma zaman kaybına neden oluyor.” (K<sub>3</sub>)

“Dinlememeleri ve sürekli birbirleriyle kendi dillerinde konuşup sohbet etmeleri.” (K<sub>9</sub>)

“Derse girdiğimde kavga, eşyaların kaybolması gibi durumlarla uğraşmak zaman kaybına sebep oluyor.” (K<sub>12</sub>)

Katılımcılar derslerde zaman kayıplarını önleyebilmek için farklı gruplardan destek aldıklarını ve bu gruplarla çalışmalar yaptıklarını ifade etmişlerdir. 8 katılımcı çözüm yolu sunmamıştır. K<sub>1</sub>, K<sub>7</sub>, K<sub>10</sub> ve K<sub>15</sub> kodlu katılımcılar önleyici çözüm yollarına yönelik görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Öncesinde ödevlendirerek konuya aşina şekilde gelmelerini ya da sonrasında pekiştirme adına ödevler veriyorum.” (K<sub>1</sub>)

“Ders aralarında onlarla ilgileniyorum.” (K<sub>7</sub>)

“Seviye gruplarına daha fazla ağırlık verip güdülenmelerini yüksek tutuyorum.” (K<sub>10</sub>)

“İyi dil bilen, iyi okuma yazma yapabilen akranlardan birini yanına oturtarak çözüm üretiyorum.” (K<sub>15</sub>)

**Tablo 15.** Sınıfında Geçici Koruma Altında Öğrencisi Bulunan İlkokul Öğretmenlerinin Ölçme Ve Değerlendirme İfadelerinin Dağılımı

| Tema                   | Alt Tema                | Kod                    | f  | Katılımcılar                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------|-------------------------|------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ölçme ve değerlendirme | Değerlendirme biçimleri | Bireysel değerlendirme | 15 | K <sub>1</sub> K <sub>2</sub> K <sub>3</sub> K <sub>4</sub> K <sub>5</sub> K <sub>6</sub> K <sub>7</sub> K <sub>8</sub> K <sub>10</sub> K <sub>11</sub> K <sub>12</sub> K <sub>13</sub> K <sub>14</sub> K <sub>15</sub> K <sub>17</sub> |
|                        |                         | Eşit değerlendirme     | 7  | K <sub>3</sub> K <sub>5</sub> K <sub>9</sub> K <sub>10</sub> K <sub>15</sub> K <sub>16</sub> K <sub>18</sub>                                                                                                                            |

Tablo 15’te ilkökul öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme kategorisinin alt kategorisinde yer alan değerlendirme biçimleri konusunda bireysel değerlendirme ve eşit değerlendirme yaptıkları şeklinde ifade

etmişlerdir. K<sub>1</sub>, K<sub>11</sub> ve K<sub>18</sub> kodlu katılımcılar değerlendirme biçimlerine dair görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

*“Tek bir kritere göre değerlendirmiyorum. Ders içi katılım, istek durumları, ders ve grup çalışmalarına katılımını göz önünde bulunduruyorum.” (K<sub>1</sub>)*

*“Adaletli olmaya çalışıyorum. Ödev, etkinlikler kendi imkân şartlar dâhilinde kanaatime bırakıyorum.” (K<sub>11</sub>)*

*“Belirlenen ölçme ve değerlendirme kriterlerine göre yapıyorum.” (K<sub>18</sub>)*

### Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada, sınıfında geçici koruma altında öğrencisi bulunan ilkökul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, nicel ve nitel olmak üzere iki yöntemle, çeşitli değişkenler açısından incelenmiş; sınıf yönetimine ilişkin görüşler ortaya konulmuştur.

Alt boyutlarda, öğretmenlerin en yüksek düzeyde alan hâkimiyeti becerisine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulguları, sınıf yönetim becerilerine ilişkin ölçekten elde edilen genel puanların çok yüksek seviyede olduğunu göstermiştir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde, Gültekin (2015), Sağlamçubukçu (2019), Öncel (2022), Ergen ve Elma (2020), Aküzüm ve Gültekin (2017), Bayraktar ve Kendirci (2020), Güneş ve Buluç (2018), Yüksel (2013) tarafından elde edilen bulguların da bu sonucu destekler nitelikte olduğu görülmüştür. Araştırmanın ikinci alt probleminde, öğretmenlerinin yaşları ile sınıf yönetim becerileri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Yaş değişkenini değerlendirme boyutunda 20-30 yaş arasındaki katılımcılar ile 31-40 yaş arasındakiler arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Sınıf yönetimi becerilerini değerlendirme boyutunda, 20-30 yaş aralığındaki öğretmenlerin bu becerileri kullanma konusunda üst seviyede olduklarını söylemek mümkündür. Bu yaş grubundaki katılımcıların; öğretmenlikte yeni ve bu çocuklara yönelik daha bilinçli bir şekilde mesleğe başlamış olmaları, idealist tutumlarının elde edilen sonuçları etkilemiş olabileceğini düşündürmüştür. Bu bulgulardan farklı olarak Atmaca'nın (2022) yapmış olduğu araştırma sonucunda, 31-40 yaş arasındaki öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin 20-30 yaş arası gruba kıyasla daha yüksek olduğu sonucunu elde etmiştir. Burada ise deneyimin ön plana çıktığını bizlere belirtmişlerdir. Terzi'nin çalışmasında (2001) sınıf yönetim anlayışlarını sergileme düzeylerinin yaş değişkenine göre farklılaştığı ve elde edilen bulgularla örtüştüğü görülmüştür.

Araştırmada öğretmenlerinin branşları ile sınıf yönetim becerileri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiş ve boyutların hiçbirinde branş değişkenine yönelik olarak anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Bağcı (2010) ve Korkmaz'ın (2007) yapmış oldukları araştırmalarda sınıf yönetimi becerilerinin branşa göre farklılık göstermediği görülmüştür. Fakat bu araştırma bulgularından farklı yönde Çubukçu ve Girmen (2008) yapmış oldukları araştırmada sınıf ve branş öğretmenleri karşılaştırmasında “planlama” ve “sınıfta iletişim” boyutlarında anlamlı bir farklılığın olduğunu ortaya koymuşlardır.

Araştırmada öğretmenlerinin sınıflarında bulunan GKA öğrenci sayıları ile sınıf yönetim becerileri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiş ve boyutların hiçbirinde GKA öğrenci sayıları değişkenine yönelik anlamlı bir farklılık elde edilememiştir. Sınıf içerisindeki GKA öğrenci sayısının az ya da çok olmasının sınıf yönetimi becerileri üzerinde bir etkisi olmadığını söyleyebiliriz.

Araştırmada öğretmenlerinin önceki yıllarda GKA Suriyeli öğrencisi olup olmaması ile sınıf yönetim becerileri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiş “alan hâkimiyeti”, “amaçlı davranış gösterme” ve “sınıf içi liderlik” boyutlarında anlamlı farklılığa ulaşılmıştır. Bu üç boyutta elde edilmiş olan farklılığın oluşmasında önceki yıllarda edinilmiş olan deneyim ve birikimin etkili olduğu düşünülebilir.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde; öğretmenlerin ders işlerken alan hâkimiyeti teması kapsamında gösterip yaptırma, görsel ve işitsel materyaller kullanma, rol tekniği, drama, soru cevap, bireysel çalışmalar, sunuş yöntemi, istasyon, akıllı tahtaların kullanımını tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin en sık ifade ettikleri yöntem ve teknik soru cevap ile görsel ve işitsel materyallerin kullanımı şeklindedir. Öğretmenler bilgilerin yapılandırılması aşamasında çocuklardaki kültürel farklılıkların, hazır bulunuşluğun düşük olmasının, iletişim problemlerinin, zaman probleminin ve davranış problemlerinin zorluklara sebep olduğunu belirtmişlerdir. Dolayısıyla bu durum, öğretmenlerin bilgileri yapılandırırken GKA öğrencilerinin

olduğu sınıflarda genellikle zorluklarla karşı karşıya kalmalarına sebep oluyor. Bu nedenle farklı yöntem ve teknikleri kullanmaları gerekliliği ortaya çıkıyor. Yine bu yöntem ve tekniklerin GKA öğrencilerine uygulanmasında; çocukların aşına olmadıkları bir dil, ortam, kısıtlı ders süresi, çocukların hazır bulunuşluk seviyelerinin düşük olması ve birçok çocukta davranış problemleri ile karşı karşıya kalmak öğretmenlerin bilgilerinin yapılandırılmasında zorluklarla karşı karşıya kaldıklarını ortaya koymuştur. Yıldırım ve diğerleri (2022) çalışmaları da bizlere göstermiştir ki öğretimin niteliğini arttırmak için materyal kullanımları ve aktif öğrenme yöntemlerini kullanmanın, videolardan faydalanma ve öğrencilerin motivasyonlarını artırıcı etkinlikler yapmanın niteliği arttırdığını ortaya koymuştur. Görüşme formundaki ilk sorunun devamında öğretmenlerin üniversitede almış oldukları eğitim konusunda, mevcut sistemdeki öğrencilere yönelik bilgiyi yapılandırmada yetersizlik yaşadıklarını belirttiler. Aldıkları üniversite eğitiminin teoriden ziyade bu öğrencilerin bulunduğu okullarda uygulamaya yönelik olması gerektiğine dair görüşlerini belirtmişlerdir. Yılmaz ve Aydın (2015) çalışmalarında öğretmenlerin lisans eğitiminde aldıkları sınıf yönetimi dersindeki teorik bilgileri mesleki uygulamaya yansıtmakta zorluklarla karşılaştıklarını dair görüş bildirmişlerdir. Bu iki sonuç da hizmet öncesi eğitim programlarının teori ve uygulama alanlarında yeniden yapılandırılması gerektiğini ortaya koyuyor.

Bu amaçları gerçekleştirmekte dil problemleri, öğrencilerin motivasyon düşüklüğü, ilgisiz olmaları, alt yapı ve eğitim eksiklikleri gibi zorluklar ile karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu sebeple belirlenen hedeflere tam manada ulaşılabilmesi için farklı kazanımlar belirlenmesi, çocuklara dil eğitimi verilmesi, aile ile iletişiminin artırılması, okullarda PİCTES sınıf artışının sağlanması gerektiği yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Anras (2019) çalışmasında ders kitabı içeriklerinin merkezi düşünce ile hazırlanıp esnek olmamasından ötürü öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayamadığını belirtmiştir. Tunç (2023) yapmış olduğu çalışmada Gaziantep dışındaki illerde de Suriyeli öğrencilerin durumunu ele alan araştırmaların, PİKTES gibi projelerin sürekliliği ve etkinliğini arttırmaya yönelik uygulamalarla önemli katkılar sağlayabileceğini belirtmiştir.

Öğretmenlerin demokratik, otantik ve serbest liderlik türlerini uyguladıkları belirtilmiştir. Fakat uygulamalarda çocukların derse ve okula karşı olan motivasyon düşüklüğü, ilgisizliği, dil problemi gibi faktörler engel olarak karşılarına çıkmıştır. Öğretmenlerin bu sorunu aşabilmeleri için rehber öğretmenler, veliler, okul yönetimi ile iş birliği yapmanın, çocuğun ailesi ile iletişim halinde olmanın, çocuklara dil eğitimi sağlamanın öğrencilere liderlik edebilmesini kolaylaştırması açısından çözüm önerileri olarak sunulmuştur. Kubilay ve Akbaşlı' nın (2021) çalışmasında öğrenci ihtiyaçlarının karşılanması, destek eğitiminin organize edilmesi, göçmen ailelere yönelik Türkçe kurslarının açılması ve GKA öğrencilerin akademik gelişiminin takibinin yapılmasının liderlik yönünde katkı sağlayacağı sonucuna varılmıştır.

Öğretmenler öğretimin planlanması aşamasında genellikle yıllık planlara bağlı kaldıklarını ancak öğrencilerin içerisinde bulunduğu durum, şartlar ve öğrencilerin ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurarak yapılandırdıklarını ifade etmişlerdir. Bu plan ve programın uygulanmasında öğretmenlerin genellikle dil yetersizliği problemi, motivasyon düşüklüğü, sınıf mevcutlarının fazlalığı gibi faktörler karşılaşılan zorluklar olarak ifade edilmiştir. Bu engel durumlarını aşabilmek için farklı kişilerden destek almanın kolaylık sağlayabileceğini ve farklı türde etkinlikler uygulanarak bu sorunların çözülebileceği sonucuna varılmıştır. Tüm bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda Türk öğrencilere göre hazırlanmış olan eğitim öğretim programının Suriyeli öğrencilerin de sisteme dâhil olmasıyla birlikte, kazanımlar yönünden tekrar gözden geçirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Anras (2019), Görür (2021) ve Hamidi (2015) tarafından yapılmış olan çalışmalarda da benzer şekilde mevcut programın ana dili farklı olan öğrencilere hedeflerin kazandırılmasında yetersiz olacağını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin, Suriyeli öğrencilerle iletişim sürecinde anlayabilecekleri basit Arapça kelimeler, jest ve mimik kullanımı, kullandığı kelimelerin tercüme ettirilmesi gibi yöntemleri tercih etmişlerdir. Bu çocukların Türk öğrencilerle aynı dili konuşmamaları iletişimde zorlanmaları ile ülkelerinde olan savaşın etkisi, onlarda ayrımcılık veya kendilerine haksızlık yapıldığı yönünde algılara neden oluyor. Bu çocuklarda adı geçen problemleri aşabilmek adına okulda bulunan diğer bireylerle iş birlikleri, çocukların etkinlik süreçlerine dâhil olma, akranlarının desteğini sağlama, tercümanlardan dil desteği almaları ve en önemlisi çocuklara Türkçe dil

öğretiminin gerçekleşmesi sağlanmalıdır. Saklan ve Karakütük (2022) yaptıkları çalışmada dil problemlerinin öğrencilerde iletişim sorunlarını beraberinde getirdiğini ve bu sorunu aşabilmek için öğrencilerin beden dilini, jest ve mimiklerini kullandıklarını ve yeri geldiğinde akranlarından destek aldıklarını belirtmiştir. Çocuklarda dil problemlerinin çözülmesi ve onlarla iletişim kurabilme yollarının geliştirilmesi öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerine yüksek seviyede katkı sağlayacağını belirtebiliriz.

Öğretmenler, bu öğrencilerde şiddet, kuralızsızlık, zorbalık ve davranış sorunlarının gözlemlendiğini belirtmişlerdir. Maltaş (2021) çalışmasında, katılımcılar disiplin sorunlarının çoğunlukla Suriyeli öğrenciler ile ilişkili olduğunu, şiddete meyillerinin ve kavga olaylarının bu öğrencilerde daha sık yaşandığını belirtmişlerdir. Gözlemlenen olumsuz davranışları ortadan kaldıracak için bu öğrencilerle etkili iletişim kurmak, alınabilecek önlemler arasında önemli bir yere sahiptir. Zaman içerisinde bu davranış problemlerinin ortadan kalkmasında öğrencilere maddi ve manevi ödüller büyük fayda sağlayacaktır.

Araştırmada öğretmenlerin etkinlik süreçlerinde genellikle görsel ve işitsel etkinlikler ile birlikte uygulamalar tercih ettiklerini ortaya çıkan sonuçlardandır. Çocukların birlikte çalışması ve akran desteği alması, uygulamaların kapsayıcı olmasını sağlayacaktır. Fakat bu öğrencilerin etkinlik süreçlerinde dil problemlerinin, uyum sorunlarının, motivasyonlarının düşük olması engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Ağdalyan (2021) Kilis ili özelinde yapmış olduğu çalışmada öğrencinin dersi anlamaması, derse katılım sağlayamaması, dikkatlerinin dağılması ve dersten kopmalar yaşaması gibi dil kaynaklı sorunlara benzer şekilde değinmiştir. Bu öğrencilerin motivasyonunun kazandırılması adına dil öğreniminin gerçekleştirilmesi, ailelerin, okul yönetiminin ve rehber öğretmenlerin desteklerinin sağlanması gibi çözüm yolları sunulmuştur. Zamanı verimli kullanabilmek adına öğretmenler, öncelikle planlı bir şekilde sınıflarına girdiklerini, görsel ve işitsel etkinlikler kullandıklarını, çocukların bir arada olduğu grup çalışmaları yaptıklarını dile getirmişlerdir. Fakat yine de öğrencilerde dil problemi, motivasyonun düşük ve istenmeyen davranışların olması, sınıf mevcutlarındaki fazlalık, ders materyallerinin eksik olması gibi problemler zaman kayıplarına neden olmaktadır. Aileleri bu konuda bilgilendirip onların desteğini almak, Türkçe öğrenimini sağlamak ve dil bilen akranlarından destek almak zaman probleminin aşılmasından en önemli çözüm yolları olarak ifade edilmiştir.

Öğretmenlerin büyük çoğunluğu, ölçme ve değerlendirme sürecinde bireysel değerlendirmenin daha doğru olduğunu ifade etmişlerdir. Bu yöntemin amaca ulaşmakta tam anlamıyla yeterli olmadığını ancak mevcut şartlar ve durum açısından en uygun yöntem olduğunu belirtmişlerdir.

### Öneriler

Geçici koruma altındaki (GKA) öğrencilerin eğitim sürecinde karşılaştıkları dil problemlerini en aza indirmek amacıyla, bu çocuklara ana sınıfından itibaren sistemli bir dil eğitimi verilmesi hem eğitim hem de günlük yaşam süreçlerinde önemli kolaylıklar sağlayacaktır. İlkokul düzeyinde her kademedeki uyum sınıflarının (PİCTES) oluşturulması, öğrencilerin kazanımlara uygun şekilde erişimlerini destekleyici bir uygulama olacaktır. GKA öğrencilerinin ülkemizde kalıcı oldukları gerçeğinden hareketle, üniversite düzeyinde öğretmen adaylarına, çok dilli ve çok kültürlü sınıflarda etkili sınıf yönetimi becerilerine yönelik eğitimlerin artırılması gerekmektedir. Öğrencilere yönelik hazırlanan kazanım ve amaçların, merkezi yapıdan ziyade, öğrencilerin bireysel durumları ve mevcut koşulları dikkate alınarak oluşturulması, öğrenme sürecine katkı sunma potansiyeline sahiptir. Bu öğrencilerin yer aldığı sınıflarda hazırlanan öğretim planlarının daha sade, açık ve anlaşılır olması öğretimin niteliğini artıracaktır. Ayrıca, yaşamsal zorluklar nedeniyle aileler ve çocuklara yönelik olarak rehber öğretmenler, sınıf öğretmenleri ve okul yönetiminin iş birliğiyle davranış bozukluklarına yönelik daha kapsamlı çalışmalar yürütülmelidir. Öğrencilerin okula devamlılıklarının sağlanabilmesi için ailelerin bilgilendirilmesi ve çocukların motivasyonunu artırıcı destekleyici faaliyetlerin uygulanması büyük önem taşımaktadır. GKA öğrencilerinin ve ailelerinin belli bölgelerde yoğunlaşmasının önüne geçilerek, farklı okullarda Türkçe bilen öğrencilerle bir araya gelmeleri teşvik edilmelidir. Değerlendirme süreçlerinde tüm öğrenciler için kullanılan standart ölçme araçları yerine, GKA öğrencilerinin ihtiyaçlarına uygun, daha sade ve kavramsal anlama odaklı ölçme-değerlendirme araçlarının Bakanlık tarafından geliştirilmesi hem öğretmenleri hem de öğrencileri destekleyici nitelikte olacaktır. Son olarak,

okullarda görev yapan Suriyeli öğretmenlerin zamanla kurumlarından ayrılmasıyla birlikte, öğretmenlerin danışabileceği destek mekanizmalarının azalması çeşitli sorunlara neden olmaktadır. Bu nedenle, okullarda görev yapacak Suriyeli eğitimci sayısının artırılarak yeniden sisteme dahil edilmeleri, eğitim sürecinde önemli faydalar sağlayacaktır.

### Yazarların Beyanı

**Araştırmacıların katkı oranı beyanı:** Bu çalışma Doç. Dr. Mehmet Fatih KARACABEY danışmanlığında Uğur TÖSTEN'in "Sınıfında geçici koruma altında öğrenci bulunan ilköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi" adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Birinci yazar tarafından araştırmanın verileri toplanmış, analizleri yapılmış ve makalenin taslağı yazılmıştır. İkinci yazar analiz sonuçlarının yorumlanmasında katkı sağlamış, çalışmanın her aşamasında dönüt vermiş ve makalenin son aşamasında gerekli düzeltmeleri yapmıştır.

**Etik Kurul Kararı:** Bu araştırma, Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'nun 26.07.2022-145344 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.

**Çatışma beyanı:** Yazarlar arasında veya diğer kişi/kurum/kuruluşlarla herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

**Destek ve teşekkür:** Araştırmanın yürütülmesinde herhangi bir kurumdan destek alınmamıştır. Bu araştırmanın veri toplama süreçlerine gönüllü olarak katılan öğretmenlerimize teşekkürlerimizi sunuyoruz.

### Kaynaklar

- Ağaoğlu, E. (2004). The opinions of teacher candidates about their own skills of classroom management. *29th Annual Conference of Association for Teacher Education in Europe*, İtalya, pp. 23-27.
- Ağdalyan, A. (2021). *Kilis ilinde öğrenim gören ilköğretim çağındaki Suriyeli öğrencilerin eğitimde yaşadıkları güçlükler ve bunlara yönelik çözüm önerileri (Okul yöneticilerinin görüşlerine dayalı olarak yapılan bir inceleme)* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Kilis 7 Aralık Üniversitesi.
- Aküzüm, C., & Gültekin, S. Ö. (2017). Sınıf öğretmenlerinin iletişim becerileri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(12), 88-107.
- Anras, B. (2019). *Mesleğe yeni başlamış sınıf öğretmenleri ile tecrübeli sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunların karşılaştırılması (Mardin ili örneği)* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Atmaca, P. (2022). *Öğretmenlerin sınıf yönetim becerileri, bilişsel esneklikleri ve motivasyonları arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Aydın, A. (2008). *Sınıf yönetimi*. Pegem Akademi.
- Bağcı, P. Z. (2010). *İlköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ve başa çıkma davranışları arasındaki ilişki (İstanbul ili Kartal ilçesi örneği)* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Yeditepe Üniversitesi.
- Baloğlu, N. (1998). *Sınıf (ilkokul) öğretmenlerinin sınıf yönetimi yeterlikleri hakkında eğitim yönetici ve denetçilerinin görüşleri* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Baloğlu, N. (2001). *Etkili sınıf yönetimi*. Baran Ofset.
- Bayraktar, H. V., & Kendirci, M. (2020). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(46), 207-232.
- Büyüköztürk, S., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, S., & Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Bökeoğlu, Ö. Ç., & Köklü, N. (2008). *Sosyal bilimler için istatistik*. Pegem Akademi.
- Colley, H., Hodkinson, P., & Malcolm, J. (2003). *Understanding informality and formality in learning* (Research Report). Learning and Skills Research Centre. <https://www.LSRC.ac.uk>
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2021). *Araştırma tasarımı* (E. Karadağ, Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Çırak Kurt, S. (2019). Nitel veri analiz teknikleri. S. Şen ve İ. Yıldırım (Ed), *Eğitimde araştırma yöntemleri içinde* (ss.439-462). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Çubukçu, Z., & Girmen, P. (2008). Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin görüşleri. *Bilgi*, (44), 123-142.
- Dillioğlu, B. (2015). Suriyeli mültecilerin entegrasyonu: Türkiye'nin eğitim ve istihdam politikaları. *Akademik Orta Doğu*, 10(1), 1-22.
- Ergen, Y., & Elma, C. (2020). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri, akademik iyimserlikleri ve mesleki bağlılıkları arasındaki ilişki. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 1222-1239.
- Ghasemi, A., & Zahediasl, S. (2012). Normality tests for statisticl analysis: A guide for non- statisticians. *International Journal of*

*Endocrinology and Metabolism*, 10(2), 486-489.

- Göç İdaresi Başkanlığı (2023). <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>
- Görür, D. Z. (2021). *Geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilerin derslerini yürüten öğretmenlerin, öğretim programlarının uygulaması sürecindeki deneyimleri* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Gültekin, S. Ö. (2015). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Zirve Üniversitesi.
- Güneş, A. M., & Buluç, B. (2018). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ve teknoloji kullanımları arasındaki ilişki. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 12(2), 739-771.
- Güneş, F. (2007). *Yapılandırmacı yaklaşımda sınıf yönetimi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Hamidi, N. B. (2015). *Sınıf öğretmenlerinin ana dili farklı olan öğrencilere Türkçe öğretimi ile ilgili görüşlerinin incelenmesi (Diyarbakır ili örneği)* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Zirve Üniversitesi.
- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (15 Nisan 2022). *İzleme ve değerlendirme raporu 2021*. [http://hbgm.meb.gov.tr/meb\\_iys\\_dosyalar/2022\\_04/15173151\\_HBOGM\\_Yzleme\\_ve\\_DeYerlendirme\\_Raporu-2021.pdf](http://hbgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_04/15173151_HBOGM_Yzleme_ve_DeYerlendirme_Raporu-2021.pdf)
- Korkmaz, N. (2007). *İlköğretim okullarında etkili sınıf yönetiminde öğretmen davranışlarının incelenmesi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Beykent Üniversitesi.
- Kubilay, S., & Akbaşlı, S. (2021). Geçici koruma altındaki öğrencilerin öğretme ve öğrenme ortamı bağlamında okula uyumu. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(1), 405-445.
- Maltaş, N. B. (2021). *Sınıftan Suriyeli öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri (Mersin ili örneği)* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Mersin Üniversitesi.
- Mülteciler Derneği (12 Nisan, 2023). *Türkiye'deki Suriyeli sayısı*. <https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi>
- Öncel, S. (2022). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminde yaşadıkları sorunlar ve çözüm yöntemlerinde öğretmenlik deneyiminin rolü* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Yeditepe Üniversitesi.
- Özer, Y. Y., Komşuoğlu, A., & Ateşok, Z. Ö. (2016). Türkiye'deki Suriyeli çocukların eğitimi: Sorunlar ve çözüm. *Asos Journal*, 4(37), 76-110.
- Sağlamcubukçu, F. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ile iş doyum düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Saklan, E., & Karakütük, K. (2022). Türkiye'deki Suriyeli eğitim çağı çocuklarının eğitim süreçleri üzerine bir çözümleme. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 51-76.
- Terzi, Ç. (2001). *Öğretmenlerin sınıf yönetim anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Tösten, R. (2015). *Öğretmenlerin pozitif psikolojik sermayelerine ilişkin algılarının incelenmesi* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Gaziantep Üniversitesi.
- Tunç, B. (2023). *Eğitim sendikaları yöneticilerinin geçici koruma statüsündeki Suriyeli öğrencilerin eğitim öğretimleri konusundaki görüşleri: Gaziantep örneği* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi.
- UNHCR. (2023). Syria Regional Refugee Response (Total Persons of Concern). <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, F., Uyaniker, Ş., & Uyaniker, İ. G. (2022). Sınıfta geçici koruma altında öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin öğretimin niteliğini arttırmak için yaptığı çalışmaların incelenmesi. *Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 203-218.
- Yılmaz, E. (2008). Sınıf yönetimi ve yaklaşımları. R. Arı ve M. E. Deniz (Ed.), *Sınıf yönetimi içinde* (ss.1-18). Maya Akademi.
- Yılmaz, E. (2021). *Türkiye'de bulunan Suriyeli ailelerin okul çağındaki çocuklarının eğitim durumları ve gelecek beklentileri* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Yılmaz, Z., & Aydın, Ö. (2015). İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 148-164.
- Yüksel, A. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinin değerlendirilmesi (Afyonkarahisar örneği)* Gazi Üniversitesi.
- Yürür, Y. Ö., Komsuoğlu, A., & Ateşok, Z. (2016). Türkiye'deki Suriyeli çocukların eğitimi: Sorunlar ve çözüm önerileri. *Asos Journal*, 4(37), 76-110. <https://doi.org/10.16992/ASOS.11696>

## EXTENDED ABSTRACT

### Introduction

As of today, there are 1,197,858 refugee children between the ages of 5-18 and 541,000 school-age children at the basic education level in Turkey (Refugees Association, 2023). It is an important issue for both themselves and Turkey that these children receive a qualified education. It is an important issue to ensure the integration of students into the education system with the necessary laws and regulations in order to prevent the lost generation of children born in Turkey and those who migrated from there. For primary school teachers, who are at the heart of education, there is no clear decision about the presence of children from younger age groups and whether these children will return to their countries with their families or not. The increase in the number of children over time is an issue that needs to be carefully emphasised in terms of evaluating the classroom management skills of teachers in classes with children from different cultures and guiding teachers. In the existing literature, the educational status, adaptation processes, educational problems of Syrian students under temporary protection and the educational problems faced by teachers in the classrooms have been emphasised. For this reason, it was felt the need for a study to examine the classroom management skills of primary school teachers who have students under temporary protection in their classrooms in primary schools, which are at the basic level of education with the migration that started in 2011 and has not been encountered in the country before. This study will help to determine the level of classroom management skills of teachers in terms of classroom management skills, to determine the deficiencies, if any, and to increase the qualifications of teachers by creating solutions for these problems.

### Method

In this study, screening in quantitative dimension, criterion sampling in qualitative dimension and explanatory sequential design from mixed method designs were used. The sample in the quantitative dimension of the study consisted of 400 primary school teachers working in the centre of Şanlıurfa province through stratified sampling, and the study group in the qualitative dimension consisted of 18 participant teachers selected from these schools through purposive sampling. "Classroom management skills" scale was used to obtain the quantitative data, and a semi-structured "Interview form" was used to obtain qualitative data. In the qualitative part of the study, a semi-structured interview form was prepared by the researcher as a data collection tool in order to reveal the teachers' thoughts and competences regarding classroom management skills. Then, in order to ensure the content validity of the possible interview questions, the opinions of 2 educational education experts were consulted. The semi-structured interview form developed as a result of this consisted of 9 questions and 33 probe questions. SPSS 22.0 package programme was used to analyse the quantitative data. In the analysis of qualitative data, the opinions of the participants were analysed by content analysis, codes were created during the content analysis and these codes were presented in the study as themes and sub-themes.

### Results and Conclusion

In this study, the classroom management skills of primary school teachers who have students under temporary protection in their classrooms were analysed in terms of various variables and opinions on classroom management were put forward. Firstly, in the findings regarding the dimensions of classroom management skills of the teachers, it was revealed that the mean scores of the teachers were very high on a 4-point Likert scale. In the first question of the second sub-problem, there is a significant difference between the ages of the teachers and the evaluation dimension of the teachers between the ages of 20-30 compared to those between the ages of 31-40. We can state that the fact that this age group has just started teaching, that they have idealistic ideas and that they may have started their profession in a more conscious and knowledgeable way for these children may be effective in the results obtained. Terzi (2001) also found that the levels of exhibiting classroom management approaches differed according to the age variable and this finding coincided with the findings obtained.

In the last question of the second sub-problem, it was examined whether there was a significant

difference between the classroom management skills of the teachers and whether or not they had RAC Syrian students in the previous years, and significant differences were found in the dimensions of "field dominance", "showing purposeful behaviour" and "classroom leadership". We can state that the experience, experience and knowledge gained in previous years may be effective in the formation of the difference obtained in these three dimensions.

In the third sub-problem, teachers were asked questions under different themes. Firstly, the teachers stated that the most frequently mentioned method and technique in field mastery was the use of visual and audio-visual materials and question and answer applications. However, they stated that they encountered different kinds of problems in the structuring of knowledge in field mastery and that they used different methods and techniques to overcome them. Secondly, they stated that the objectives were mostly not fully realised. They stated that students' language problems and lack of motivation were generally effective and that it would be useful to provide language education to children and to increase their communication with their families. Anras (2019) stated in his study that the content of textbooks cannot meet the needs of students because they are prepared with centralised thinking and are not flexible. Thirdly, it was revealed that teachers apply democratic, authentic and laissez-faire leadership types as leadership types. However, the main factors such as lack of motivation and language problems were found to be obstacles in practice. In order to overcome these obstacles, they expressed the views that co-operation with different people and language teaching would be beneficial. Fourthly, it was revealed that they generally adhered to the annual plans in the planning of teaching, but they were structured by taking into account the needs of the students. In the implementation of the plan and programme, language problems, lack of motivation and the large number of students are obstacles. In order to overcome these obstacles, it was revealed that getting support from different people can provide convenience and problems can be solved with different types of activities. Görür (2021), Anras (2019), Hamidi (2015) also showed similarities in their studies and stated that the existing curriculum would be insufficient for students whose mother tongue is different. Fifthly, teachers preferred simple words, Arabic words, using gestures and mimics, and having the words translated during the communication process. However, in the process of communication in the classroom, cultural differences, language problems, lack of interest of families, and low motivation in children arise. In order to overcome the communication problem, cooperation, inclusion in activity processes with children, providing the support of peers, receiving language support from interpreters and most importantly, teaching Turkish language to children were revealed. Saklan and Karakütük (2022) also stated in their study that students brought communication problems due to language problems, using gestures and mimics with their body language and getting support from their peers when necessary. We can state that solving language problems in children and developing ways to communicate with them will contribute to teachers' classroom management skills at a high level. Sixthly, situations such as violence, irregularity, bullying and non-compliance were revealed in student behaviours. In Maltaş's (2021) study, the participants who expressed problems in terms of discipline mostly stated that Syrian students have a high tendency towards violence and fight incidents. In order to overcome these situations observed in students, it is most important to communicate with them and take measures to address these behaviours. In the process of eliminating these behaviour problems over time, material and moral rewards that can be given to students will be of great benefit. Seventhly, it has been revealed that teachers prefer visual and auditory activities and joint applications in activities. However, language problems and low motivation in the activity processes emerged as obstacles. Ağdalyan (2021), in his study conducted in Kilis, similarly stated that the student's inability to understand the lesson due to the language, not being able to participate in the lesson causes children to be distracted and unable to recover their attention and break away from the lesson. Eighthly, in time management, teachers entered their classrooms in a planned manner, used audio-visual activities and group work. However, language problems, lack of motivation due to undesirable behaviours, excessive number of students and lack of materials cause time losses. Language training, peer support and family communication will be beneficial in this regard. Finally, they revealed that individual assessment is more accurate in the measurement and evaluation process, but it is not fully suitable for the purpose, but this is the possible situation in terms of the current situation and conditions.